Nowogród
czarowne miejsce na ziemi

Nowogród
a charming place on earth

Tekst | Text:
Grzegorz Palka, Andrzej Cholewicki, Urszula Kuczyńska, Jerzy Lipiński, Dariusz Kręciewski, Michał Kaczyński, materiały archiwalne Urzędu Miejskiego w Nowogrodzie

Tłumaczenie | Translation:
Monika Podbielska

Fotografie | Photographs:
Grzegorz Palka, Urszula Parzych, Andrzej Nowak, M-GOK w Nowogrodzie, ZSS w Nowogrodzie, fot. archiwalne Urzędu Miejskiego w Nowogrodzie

Partnerzy projektu | Partners of project:
Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Nowogrodzie, Zespół Szkół Samorządowych w Nowogrodzie, Lokalna Organizacja Turystyczna Ziemia Łomżyńska, Stowarzyszenie Miłośników Historii ORYLION

Druk | Print:
PHU „LOGOS" s.c.
ul. Szosa Jadowska 48A
05-200 Nowe Lipiny

Wydawca | Publisher:
Gmina Nowogród
ul. Łomżyńska 41
18-414 Nowogród
tel. 862175528 fax. 862175520
e-mail: umnowogrod@wp.pl
www: www.nowogrod.com

ISBN 978-83-63486-00-6

„Wykonanie albumu promocyjnego gminy Nowogród „Nowogród czarowne miejsce na ziemi" współfinansowano z Osi 4 Leader w ramach PROW 2007 -2013 DZIAŁANIE 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań Osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia celów tej osi

LEADER

KRAINA
Mlekiem Płynąca

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007-2013

Jest takie miejsce w Polsce, na skraju Puszczy Kurpiowskiej, gdzie dwie piękne rzeki, Pisa i Narew, spotykają się zachęcając do odwiedzenia położonego na wysokiej skarpie miasteczka Nowogród. To o nim przed laty pisał niestrudzony badacz Kurpiowszczyzny, założyciel Skansenu Kurpiowskiego – Adam Chętnik: „Nowogród jest jedną z najpiękniejszych, położonych osad nad Narwią [...] Położony na wysokich górach, w okolicy suchej i zdrowej, u zbiegu paru pięknych i spławnych rzek, z przepięknym widokiem na wody, bory i wioski kurpiowskie, na cudowne zachody słońca nad wieczorem, na sznur tratew płynących po Narwi".

Dziś tratwy zastąpiły łodzie, kajaki, gondole, pozostały cudowne zachody słońca i przepiękne widoki.

Bogactwem tej ziemi są czyste lasy i znajdujące się w pobliżu rezerwaty przyrody, gdzie spotkasz dziki, sarny, jelenie, łosie, żurawie, łabędzie, bociany...

Wyróżnia nas malowniczy krajobraz, krystaliczna woda, ryby i lasy pełne grzybów. To w Nowogrodzie, jedynym takim miejscu na świecie, znajduje się Skansen Kurpiowski. Są tu pamiątki i eksponaty „mówiące" o historii i tradycji Kurpiowszczyzny, z okresu od końca XVIII wieku. Tu spotkacie się z żywą kulturą ludową prezentowaną corocznie na Ogólnopolskich Dniach Kultury Kurpiowskiej.

Nowogród to miejsce szczególne, ze względu na swoją historię, bohaterstwo mieszkańców tej ziemi w walce o wolność. Nie ominęła nas żadna nawałnica wojenna. Mieszkańcy tego grodu nad Narwią zawsze odznaczali się wielką odwagą i męstwem. Ślady i pamiątki tych czasów odnajdziecie maszerując wzdłuż Narwi szlakiem schronów bojowych, czy też odwiedzając liczne groby i miejsca pamięci narodowej.

Cicha, zdrowa, zachęcająca swoim pięknem okolica i jej gościnni mieszkańcy zapraszają na wypoczynek, rekreację.

Na pewno miło spędzicie czas na pięknej ziemi nowogrodzkiej.

Zapraszamy

Józef Piątek
Burmistrz Nowogrodu

Set on high riverbank, at the edge of the Kurpie Primaeval Forest, the town of Nowogród majestically overlooks the meeting place of two beautiful rivers - the Narew and Pisa. As Adam Chętnik, a commited Kurpie explorer and founder of the Kurpie Open Air Museum, used to say: „Nowogród is one of the most beautiful towns on the Narew [...] set on high hills, in a dry and healthful area, at the cofluence of marvellous navigable rivers, offering splendid panorama of breath-taking landscape dotted with Kurpie villages and gorgeous vistas of rafts at sunset floating down the Narew".

Although rafts today have been replaced by boats, kayaks and gondolas, the glorious sunstes and stunning vistas remained.

The wealth of this land are its clean forests and nature reserves abundant in wildlife, e.g. wild boars, deer, elk, cranes, swans, white storks...

We are blessed with surrounding picturesque scenery, pure water, fresh fish and forests full of mushrooms. Nowogród is home to the Kurpie Open Air Museum. The Museum houses exhibits of memorabilia, which date back to late 18th c. and represent the history and traditions of the Kurpie. The Museum revives our folk culture, with the National Kurpie Culture Festival held annually.

Nowogród is an exceptional place for one more reason - its people – heroic, brave, ready to defend their freedom whenever our Motherland called. The traces and relics of those times of trial and glory may be found on the War Shelters' Route, which leads along the Narew, or at numerous sites of national remembrance.

Our beautiful land and hospitable people make me confident, that your visit to Nowogród will be most enjoyable and pleasing.

Come and join us!

Józef Piątek
Mayor of Nowogród

Gmina Nowogród

The Nowogród Municipality

Spoglądasz ze Wzgórza Ziemowita na ujście Pisy do Narwi. Dostojna Narew toczy tu wolno swe ciemne wody, a szalona Pisa kręci nurtem, rozrywa brzegi, tworzy zakola, nawroty, jęzory dawnych koryt. Przenosisz wzrok na zieloną ścianę, która ciągnie się po horyzont, poblaskując gdzieniegdzie topieliskiem, starorzeczem albo wydartym lasowi polem. To Puszcza Kurpiowska, ciągnąca się od Narwi po Myszyniec, przechodząca w Puszczę Piską, której tamę postawiło dopiero jezioro Śniardwy.

Jesteś w Nowogrodzie - czarownym miejscu na ziemi. Za rzeką są Kurpie, kraina lasów i zagadkowego ludu, który przez wieki całe wyróżniał się w Rzeczypospolitej indywidualnością, umiłowaniem swobody, własną gwarą, obyczajami, specyficznym budownictwem i sposobem życia.

Nowogród to pomost łączący Kurpie z resztą Polski, to pomost łączący dzisiejsze czasy z wielowiekową historią, tradycją, barwną kulturą ludową. Niewiele jest miast o tak pięknym położeniu, niewiele jest miast gdzie znajduje się ujście jednej żeglownej rzeki do drugiej. Szczególne warunki naturalne, bezpośrednie sąsiedztwo Puszczy Kurpiowskiej, która zaczyna się tam na drugim brzegu naszej świętej Narwi, skrzyżowanie tras wodnych i lądowych z północy na południe i ze wschodu na zachód, droga wodna z Warszawy na Mazury - wyznaczają Nowogród jako kluczowy punkt dla turystów.

The Siemowit Hill overlooks the picturesque confluence of the Narew and Pisa Rivers. The majestic Narew pushes its dark waters slowly, whereas the wild and winding Pisa dangerously plays with its current and constantly meanders trying to burst into old riverbeds. As far as the horizon stretches a green wall of dense and mighty forest, here and there glittering with a lone marsh, lake or field. This is the Kurpie Primeval Forest which extends from the Narew River some 50 km west to the town of Myszyniec, where it merges into the Piska Primeval Forest stretching as far as Lake Śniardwy.

You are in Nowogród – a truly charming place. Just across the river lies the Kurpie – the land of the forest and a mysterious people, the Kurpies, well-known in Poland for their sense of individuality, love for freedom, own dialect and customs, specific architecture and lifestyle.

Nowogród is like a bridge that links the Kurpie and the rest of Poland; a bridge that connects the present with centuries of history, tradition and colourful folk culture. There are few towns such beautifully located at the confluence of two navigable rivers. Extraordinary natural values, immediate neighbourhood of the Kurpie Primeval Forest lying at the other bank of our sacred Narew River, and the town's location at the crossroads of the north-south and east-west water and land routes make Nowogród an important point on travellers' maps.

Panorama Nowogrodu od strony ujścia Pisy do Narwi / Panorama of Nowogród, view from the confluence of Pisa and Narew

Gmina Nowogród

Gmina Nowogród położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim. Znaczna jej część stanowi Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Kurpiowskiej i Doliny Dolnej Narwi, który uznany został za bardzo znaczący i wskazany do szczególnej ochrony. Powierzchnia gminy wynosi 10098 ha. Zamieszkuje ją 4184 osoby.

Położenie nad Narwią sprzyja rozwojowi turystyki wodnej. Wspaniałych wrażeń dostarcza wyprawa gondolami z Łomży do Nowogrodu. Cudownie jest powiosłować kajakiem, pychówką lub canoe po rzecznych odnogach. Miłośnicy militariów mogą przejść szlakiem schronów bojowych SGO „Narew" od Nowogrodu przez Szablak do Łomży. Między Nowogrodem i Szablakiem są znakomite warunki do uprawiania paintball'u. Narew, Pisa i starorzecza stanowią raj dla wędkarzy; ryby biorą prawie zawsze. Zdarza się 40 kilogramowy sum, rzadka brzana, węgorz, jaź. Jesień, to czas grzybobrania, a grzybów ci u nas dostatek. Po wędkowaniu i grzybobraniu zapraszamy na kołduny, parzaki, rejbak i psiwo kozicowe, które usuną zmęczenie i wzmogą siły witalne.

Największą atrakcją jest Skansen Kurpiowski w Nowogrodzie położony na wysokiej skarpie nadnarwiańskiej na wprost ujścia Pisy do Narwi. Utworzył go w 1927 roku Adam Chętnik. Na powierzchni około 3,5 ha znajdują się 23 budynki z wyposażeniem oraz kilkadziesiąt obiektów tzw. małej architektury. Na terenie skansenu znajdują się pozostałości średniowiecznego grodu Piastów Mazowieckich.

►

Zakola Narwi pomiędzy Szablakiem a Nowogrodem / Meandering Narew between Szablak and Nowogród

The Nowogród Municipality

The Nowogród Municipality is located in the Łomża County which lies in the western part of the Podlaskie Voivodship. The Protected Landscape Areas of the Kurpie Plain and the Lower Narew Valley cover a significant part of the municipality. The Nowogród Municipality covers 10.098 ha and has the population of 4184.

Location on the Narew River favours the development of water tourism. Whether it is a gondola cruise, kayak or canoe paddle, push-boat ride or a simple wade through the arms of the Narew River, your Nowogród water experience is certain to be an unforgettable one. Those into military history will particularly enjoy the military bunkers' route of the Independent Operational Group "Narew" which stretches from Nowogród through Szablak to Łomża. The area between Nowogród and Szablak provides perfect conditions for paintball trainings and matches. The Narew and Pisa, together with their oxbow lakes, are an anglers' paradise – the fish seem to be biting every day. It is not unusual to catch a 40-kilogram wels catfish, barbel, eel or ide. Local forests are known for their abundance of mushrooms, and every autumn brings the mushroom-picking extravaganza. All these activities can be quite exhausting, therefore it is advisable to refresh oneself having some of the local delicacies, e.g. stuffed dumplings (kołduny), steam-cooked noodles, rejbak (typical potato casserole) and a round of juniper alcohol-free beer (psiwo kozicowe).

Nowogród's greatest attraction is its Kurpie Open-air Museum located on a high slope opposite the confluence of the Narew and Pisa Rivers. It was established by Adam Chętnik in 1927. The museum covers 3.5 ha and houses 23 fully-equipped buildings and several dozens of small architecture objects. The museum also comprises the remains of the mediaeval settlement of the Mazovian Piast dynasty.

►

Nowogród, widok ogólny od strony południowej / Southern panorama of Nowogród

Na terenie gminy i Nowogrodu znajdują się trzy linie umocnień z czasów II wojny światowej – linia schronów bojowych SGO „Narew" (1939 r.), sowiecka linia Mołotowa (1941 r.) i bunkry niemieckiej linii obrony z 1944 r.

W Nowogrodzie odbywa się szereg imprez m.in. Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej, Noc Świętojańska, Dzień Świąteczny, Inscenizacja Obrony Nowogrodu z Września 1939 roku, przedstawienie „Tłoka na kapustę" i widowisko „Na tratwach".

W gminie funkcjonuje 2 szkoły podstawowe i jedno gimnazjum. Jest cztery stowarzyszenia oraz Ochotnicza Straż Pożarna w Nowogrodzie, która założona została ponad 130 lat temu, a OSP w Mątwicy ponad 85 lat.

Nowogród - miasto liczy 2196 mieszkańców.

Dzisiejszy Nowogród jest przede wszystkim mekką dla turystów i spragnionych obcowania z nieskażoną przyrodą mieszkańców dużych aglomeracji. Wspaniałe starorzecza Narwi i Pisy oraz obie rzeki dostarczają niezwykłych wrażeń i przeżyć. Czarowne widoki, cisza przerywana jedynie głosami ptaków i pluskiem wody, koją skołatane nerwy, skłaniają do wyciszenia, błogości, całkowitego wyluzowania.

W każdą sobotę odbywa się w Nowogrodzie wielki jarmark, na którym kupić i sprzedać można prawie wszystko.

Położone nad Pisą wsie Serwatki, Baliki, Ptaki, Morgowniki, nadnarwiański Szablak są wymarzone do weekendowych wypadów. Na miejscu można wypożyczyć kajaki, spłynąć Pisą i Narwią, zatrzymać się na zwiedzanie skansenu, posiłek w restauracji „Wiszące ogrody nad Narwią", karczmie skansenowskiej lub w hotelu „Zbyszko". Dalej rowerem zwiedzić Jankowo Młodzianowo i Jankowo Skarbowo – miejscowości słynące ludową twórczością artystyczną, albo też przejść lub popedałować szlakiem schronów bojowych Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew" z września 1939 roku.

Przez spokojną, dostojną Narew i dziarską Pisę wiedzie szlak żeglowny od Wisły na Wielkie Jeziora Mazurskie. Jakież to niezapomniane wrażenie, jaka ulga gdy po wspinaczce pod prąd żwawej rzeki rozwija się żagle na marszczonej bryzą tafli wielkiego jeziora!

The Nowogród Municipality features three fortified defence lines from the World War II era – the Polish military bunkers of the Independent Operational Group "Narew" (1939), the Soviet Molotov line (1941) and the German defence bunkers (1944).

Nowogród holds a number of popular annual feasts and events, e.g. the Nationwide Days of Kurpie Culture, St. John's Feast Day, reconstruction of the historic Battle of Nowogród from 1939, staging of theatre spectacles of "Tłoka na kapustę" ("Cabbage-propelled Piston") and "Na tratwach" ("On the Rafts").

The municipality runs two primary schools and a secondary school. There are four NGOs and voluntary fire brigades in Nowogród (established over 130 years ago) and in Mątwica (established over 80 years ago).

The town of Nowogród has a population of 2196.

Nowogród nowadays is mainly a popular tourist destination for all those seeking a hideout amid virgin nature and a good portion of rest from today's hectic pace of big city life. Stunning scenery of the Narew and Pisa valleys, blissful silence disturbed only by singing birds or splashes of water and the sheer charm of surrounding landscapes provide a splendid relaxation therapy.

Every Saturday sees Nowogród hold a great fair – a marvellous opportunity to buy or sell virtually everything.

The nearby villages of Serwatki, Baliki, Ptaki, Morgowniki located on the Pisa, as well as Szablak on the Narew River make phenomenal destinations for an active weekend trip. In Nowogród one can rent a kayak and paddle along the Pisa and Narew, do some sight-seeing in the open-air museum, have a taste of exquisite local cuisine in the open-air museum restaurant or the Hotel "Zbyszko". Then off again cycling to the villages of Jankowo Młodzianowo and Jankowo Skarbowo – famous for their thriving folk art and crafts. Another option is to take a hike or bicycle ride along the route of the military bunkers of the Independent Operational Group "Narew" dating back to September 1939.

The majestic and peaceful Narew as well as the savage Pisa constitute a section of a navigable water route linking the Vistula and Great Masurian Lakes. Just imagine unfurling your sails on a breeze-wrinkled water sheet of an enormous lake following an exhausting paddle upstream against a strong river current.

Pomnik „Młodym Bohaterom z 1920 roku" / Monument to "Young Heroes of 1920"

Cmentarz z I Wojny Światowej – Kupnina
/ World War I cemetery - Kupnina

Cmentarz żydowski – Nowogród / Jewish cemetery - Nowogród

Pomnik „Obrońcom Nowogrodu z 1939 roku"
/ Monument to "Defenders of Nowogród of 1939"

Pomnik czołg – Nowogród / Tank Monument - Nowogród

Mogiła zamordowanej ludności cywilnej – Sławiec
/ Mass grave of murdered civilians - Sławiec

Cmentarz z I Wojny Światowej – Serwatki
/ World War I cemetery - Serwatki

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Nowogrodzie oraz plebania neoklasyczna z 1882 roku
/ Church of the Birth of Holy Virgin Mary in Nowogród and Neoclassical Rectory from 1882

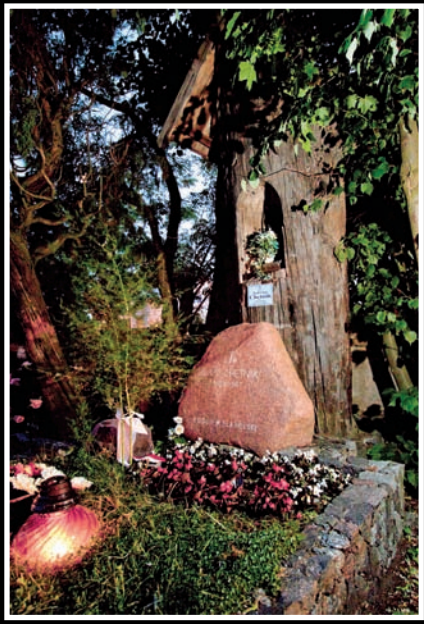

Grób Adama Chętnika – Nowogród
/ Grave of Adam Chętnik - Nowogród

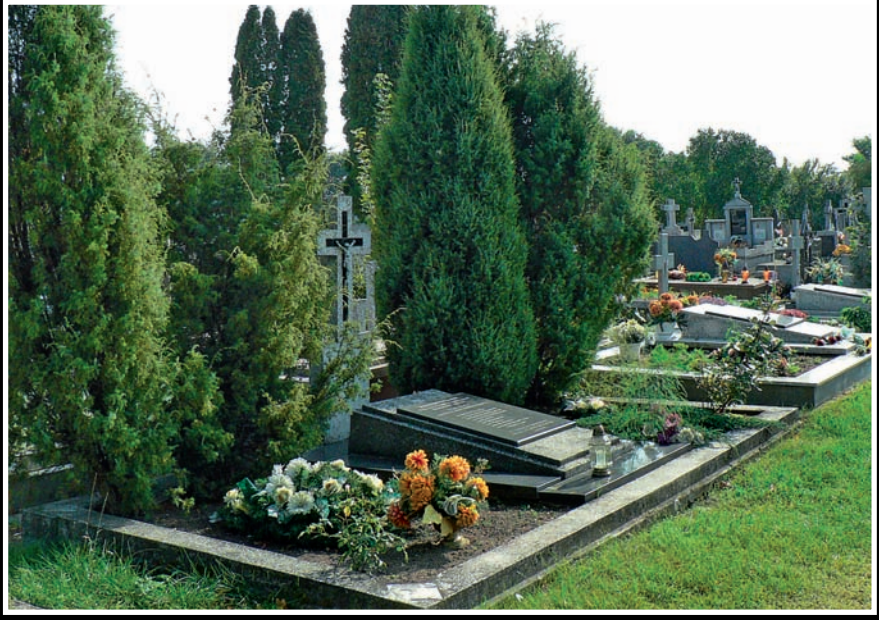

Mogiła zbiorowa Obrońców Nowogrodu – Nowogród
/ Mass grave of the Defenders of Nowogród - Nowogród

Dąb pamięci – Nowogród
/ Memorial oak - Nowogród

Ruiny schronu bojowego Linii Mołotowa – Nowogród - Sławiec
/ Remains of a Molotov Line war shelter - Nowogród - Sławiec

Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika w Nowogrodzie – widok od strony rzeki
/ The Adam Chętnik Kurpie Open-air Museum in Nowogród - view from the river

Zespół Kurpiowski / Kurpie folk group

Dwukopułowy schron bojowy linii obrony SGO Narew – Nowogród - Szablak
/ Twin-towered war shleter of the Independent Operational Group "Narew" defence line - Nowogród - Szablak

Inscenizacja walk o Nowogród z września 1939 roku / Reconstruction of the historic Battle of Nowogród from September 1939

Ogólnopolskie Dni Kultury Kurpiowskiej / Nationwide Days of Kurpie Culture

Noc świętojańska / Feast of St. John the Baptist

Muzyczne Dni Drozdowo – Łomża w Nowogrodzie / Drozdowo-Łomża Music Days in Nowogród

Uroczystości strażackie / Firefighters' celebrations

Dzień świąteczny / Local feast

Kurpiowski Bieg o Puchar Burmistrza Nowogrodu / The Ku

Niedziela na Św. Rocha / St. Roch's Sunday

Wojewódzkie zawody wędkarskie / Regional angling competition

rpie Run for the Award of the Mayor of Nowogród

Dzień z ziemniakiem / Potato Day

Historia
History

Zgodnie ze wzmiankami w kronikach Jana Długosza, Nowogród był jedną ze zniszczonych osad nad Narwią podczas napadów na Mazowsze Jaćwingów, Litwinów i Prusów.

Badania archeologiczne, podczas których znaleziono m.in. groty oszczepów oraz ościenie na ryby potwierdzają istnienie grodu w widłach Narwi i Pisy od IX do XII w. Gród później został przeniesiony na przeciwległy wysoki brzeg Narwi.

W latach sześćdziesiątych XX w. na Wzgórzu Ziemowita (teren Skansenu Kurpiowskiego im. Adama Chętnika w Nowogrodzie) odkryto fundamenty zamku oraz pozostałości budynku gotyckiego z okresu panowania Kazimierza Wielkiego.

Kolejnym świadectwem istnienia grodu obronnego - kasztelanii jest pieczęć z roku 1320. Na pieczęci z herbem miasta widnieje wizerunek trzech murowanych baszt z otwartą bramą i napisem „Signum Novogrodensis".

Od 1355 r. gród należał do księcia Ziemowita III, który w roku 1375 przekazał go synowi Januszowi I Starszemu. On to zbudował murowany zamek w miejsce spalonego dwukrotnie drewnianego gródka. Była to często odwiedzana rezydencja książąt mazowieckich.

Dzięki staraniom ks. Janusza Starszego w roku 1400 powstał kościół, a w 1409 roku biskup płocki utworzył tu parafię.

W 1427 r. Nowogród otrzymał prawa miejskie.

►

According to the "Annals" of Jan Długosz, 15th c. Polish chronicler, Nowogród was one of the settlements plundered during the Yotvingian, Lithuanian and Prussian raids into Mazovia.

Archaeological research have proven the existence of an ancient settlement located in the confluence of the Narew and Pisa Rivers in the period 9th – 12th century. Later, the settlement was moved to the opposite Narew high riverbank.

In 1960s, excavations conducted on the Siemowit Hill (at the Adam Chętnik Kurpie Open-Air Museum in Nowogród) revealed the foundations of a castle and remains of a Gothic building dating back to the reign of King Casimir the Great.

Yet another piece of evidence of the mediaeval castellany – defensive settlement – in the area is the seal which dates back to 1320. The seal features the town's emblem of three brick keeps and an open gate and the sign "Signum Novogrodensis".

Since 1355, the settlement had been the property of Prince Siemowit III, who donated it to his son Janusz I the Elder in 1375. Prince Janusz replaced the burnt down wooden settlement with a brick castle and made it a popular residence frequented by the Mazovian gentry.

It was also out of Prince Janusz inspiration that in 1400 a church was erected in Nowogród and in 1409 elevated by the Bishop of Płock to the status of a parish.

In 1427, Nowogród was granted town privileges.

►

Dzięki położeniu nad spławną rzeką, na ważnym szlaku handlowym miasto prężnie się rozwijało. Kwitł handel i rzemiosło.

Najlepszym okresem w historii Nowogrodu był XVI w. oraz I połowa XVII wieku kiedy to miasto było ważnym ośrodkiem handlowym na północno-wschodnim Mazowszu, eksportującym swoje produkty.

Po najeździe szwedzkim oraz pożarze w 1788 r. zakończyły się najlepsze lata Nowogrodu.

Nowogrodzianie uczestniczyli w walkach obronnych frontu nadnarwiańskiego podczas Insurekcji Kościuszkowskiej w 1794 roku. Doszło wówczas do zwycięskiej potyczki z Prusakami. Walczyli w Powstaniu Listopadowym (1830/1831 r.), a następnie w Powstaniu Styczniowym w 1863 roku. Za udział w Powstaniu Styczniowym władze carskie odebrały miastu prawa miejskie. Nowogród odzyskał je ponownie dopiero w 1918 roku.

W czasie I wojny światowej na Narwi koło Nowogrodu utrzymywał się przez 3 miesiące front rosyjsko – niemiecki, podczas którego miasto zostało zniszczone w 70%. W obronie miasta brali udział nie tylko bohaterscy żołnierze 205 pułku piechoty, lecz również młodzież akademicka z Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Warszawskiego.

Choć miasto utraciło swą handlową sławę, to jednak przedwojenny Nowogród znany był w najbliższej okolicy ze swych warsztatów rzemieślniczych i sklepów.

W tym czasie rozpoczął się rozwój miasteczka jako ośrodka letniskowego i turystycznego. Do ugruntowania tej nowej roli najbardziej przyczyniło się powstanie Muzeum Kurpiowskiego i kolejka wąskotorowa z Łomży do Myszyńca.

W 1939 roku, w pośpiechu, na terenie Nowogrodu i okolic (Jednaczewo, Łomża, Wizna) powstawały schrony bojowe aby w spodziewanej agresji hitlerowskich Niemiec mogły być strategicznym punktem oporu na linii rzeki Narew.

W ciągu pierwszych sześciu dni wojny, na linii Narwi trwały walki obronnozaczepne Podlaskiej Brygady Kawalerii. Dopiero 7 września rozpoczęło się bezpośrednie uderzenie nieprzyjaciela na główną linię obrony. Nowogrodu broniły oddziały 33 pułku z 18 dywizji piechoty wchodzącej w skład Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew".

Na odcinku Jankowo-Szablak atak nieprzyjaciela odpierał trzeci batalion 33 pułku piechoty pod dowództwem majora Józefa Sikory, który nakazał zniszczenie mostu na Narwi by uniemożliwić dotarcie nieprzyjaciela na przeciwległy brzeg rzeki. W nocy z 7 na 8 września Niemcy podjęli próbę sforsowania Narwi przy wsparciu artylerii i broni maszynowej – na drugi brzeg dotarła tylko jedna łódź, której załoga została zlikwidowana. 8 września, kosztem wielkich strat, oddziały niemieckie zdobyły przyczółek lecz kontratak 8 kompani 33 pułku piechoty zmusił je do wycofania się na pozycje wyjściowe na prawym brzegu rzeki.

W trakcie tych walk, na pozycji pod Szablakiem, poległ dowódca 8 kompanii, porucznik Tarczałowicz oraz około połowa stanu żołnierzy kompanii. Płk Lucjan Stanek – dowódca pułku, skierował w ten rejon 5 kompanię z Jednaczewa. Ponownie odtworzono poprzednią pozycję.

Nie mogąc poradzić sobie z twardą

►

Składanie wieńca przy pomniku „Młodym Bohaterom"
/ Wreath-laying ceremony at the Monument to "Young Heroes"

Thanks to its strategic location on a navigable river on an important trade route, Nowogród started to develop rapidly. Commerce and handicrafts flourished.

Late 16th and 1st half of 17th c. marked Nowogród's heyday – the town was a well-established commercial centre of north-eastern Mazovia, which widely exported its products.

Following the Swedish Deluge and the great fire which consumed the town in 1788, Nowogród started to degrade.

The people of Nowogród were active in the defence of the Narew front during the Kościuszko Uprising in 1794, and greatly contributed to the victorious skirmish with the Prussians. They fought bravely in the November Uprising (1830/31) and January Uprising (1863). As the result of its engagement in the January Uprising, Nowogród was stripped of its town privileges by the Tsarist authorities, which were not to be regained by 1918.

During World War I, three months of constant German-Russian heavy fights on the nearby Narew frontline left Nowogród ruined in 70 per cent. At that time, the town was defended not only by the heroic soldiers of 205th Cavalry Regiment, but also by students of the Warsaw Polytechnic and Warsaw University.

Although Nowogród had lost its former trade reputation, in the inter-war period the town was widely recognised for its excellent handicrafts and exclusive shops. Back then, together with the establishment of the Kurpie Open-air Museum and the inauguration of the Łomża-Myszyniec narrow-gauge railway service, Nowogród started growing in popularity as a holiday destination.

1939 saw Nowogród and surrounding towns of Jednaczewo, Łomża, Wizna in hurried preparations to the anticipated invasion of the Nazi Germany. The then constructed military bunkers were to become a strategic line of defence on the Narew River.

During the first six days of World War II, the Podlaskie Cavalry Brigade operated in the vicinity of Nowogród on the Narew line. On 7th September, the enemy launched the main attack on Nowogród, which at that time was defended by 33rd Regiment of 18th Infantry Division, a part of the Independent Operational Group "Narew".

The Jankowo-Szablak section was being defended by 3rd Battalion of 33rd Infantry Regiment led by Major Józef Sikora who commanded to blow up the bridge over the Narew in order to prevent the enemy from reaching the other bank of the river. On the night of 7th September, with the support of artillery and machine guns the Germans attempted to cross the river, however only one boat reached the opposite bank and its crew were eliminated. On 8th September, suffering heavy losses, the German troops managed to capture the beachhead, yet the counterattack of the 8th Company of 33rd Infantry Regiment pushed Germans back to their initial positions on the right bank.

During these fights, defending their position in the vicinity of Szablak, nearly half of 8th Company together with their commander Lieutenant Tarczałowicz were killed in battle. Colonel Lucjan Stanek, commander of the regiment, directed into the area the company from Jednaczewo in order to retake former positions.

Unable to crush such heavy Polish resistance, the Germans brought 88 mm anti-aircraft guns into the area. On 9th September, with the help of these guns, the enemy destroyed 3 Polish bunkers which enabled the Nazis to capture a permanent beachhead on the Narew left bank. Further on, the Germans pushed the Polish troops backwards beyond Nowogród to the third line of defence. Abandoned bunker crews had to carry on fighting on their own. By the evening of 10th September, all the Polish fortified positions had been seized by the enemy. The attempt taken by the 42nd

Zniszczony podczas wojny kościół w Nowogrodzie / Church in Nowogród destroyed during the war

obroną Polaków, Niemcy ściągnęli w okolice Nowogrodu przeciwlotnicze działa 88 mm. 9 września ogniem tych armat, nieprzyjaciel zniszczył trzy polskie schrony, co umożliwiło zdobycie na stałe przyczółka na lewym brzegu Narwi. W toku dalszych działań Niemcy wyparli polskie oddziały na trzecią linię obrony za Nowogrodem. Załogi schronów musiały prowadzić dalszą walkę w osamotnieniu. Do wieczora 10 września, wszystkie polskie umocnienia zostały zdobyte. Próba przyjścia z pomocą obrońcom Nowogrodu, od strony Miastkowa, podjęta siłami 42 pułku piechoty nie mogła już przynieść pozytywnych efektów. Niemcy zbyt mocno trzymali się w Nowogrodzie. W związku z tym zadecydowano o wycofaniu całości sił polskich w nocy z 10 na 11 września w kierunku Czerwonego Boru.

Zaledwie 800-osobowa garstka polskich żołnierzy wspierana przez ludność cywilną z miasta i okolic dzielnie walczyła z kilkunastotysięczną dywizją niemiecką której zadała olbrzymie straty.

W czasie walk Nowogród został zniszczony w ponad 90 %.

W Nowogrodzie kwitło niegdyś życie wyznawców judaizmu. W 1908 roku w naszym mieście żyło ok. 1550 Żydów (stanowiło to ok. 50% wszystkich mieszkańców). I wojna światowa spowodowała znaczne zmniejszenie się ich liczby, a to za sprawą wojsk rosyjskich, które nakazały opuszczać im Nowogród. W 1921 roku podczas spisu powszechnego odnotowano 515 wyznawców judaizmu. We wrześniu 1939 r. wielu nowogrodzkich Żydów szukało schronienia w Łomży. Wojnę przeżyli tylko nieliczni.

14 września 1978 roku odbyła się w Nowogrodzie uroczystość z udziałem kawalera Krzyża Virtuti Militari, porucznika rezerwy Zdzisława Rożnowskiego. Za bohaterską postawę mieszkańców Nowogrodu oraz osiągnięcia i rzetelną pracę dla Ojczyzny miasto zostało odznaczone Krzyżem Grunwaldu III Klasy.

W okresie powojennym miasto zostało odbudowane i obecnie rozwija się jako ośrodek turystyczno-wypoczynkowy. ■

Zniszczony Nowogród, 1939 rok / Ruined Nowogród in 1939

Barka na Narwi / Barge on the Narew

Infantry Regiment to retake Nowogród with an attack from the direction of Miastkowo could not have been successful. The Germans were already well prepared to hold the town. On the night of 10th September, decision was made to withdraw all Polish troops in the direction of Czerwony Bór.

Manned with 800 soldiers and with great support of local civilians, Nowogród held out bravely in the face of overwhelming German forces.

During the Battle of Nowogród, the town was destroyed in more than 90 per cent.

Nowogród used to be a thriving centre of Jewish culture and religion. In 1908, there were about 1550 Jews in Nowogród, which constituted almost 50 per cent of the town's total population. Many of the Jews were relocated by the Russian and Soviet forces during World War I, and the national census of 1921 revealed only 515 Jewish inhabitants in Nowogród. In September 1939 most of the local Jews sought shelter in Łomża. Very few of them survived the war.

On 14th September 1978, at a celebration held at the presence of Lt Ret Zdzisław Rożnowski, recipient of the War Order of Virtuti Militari, the town of Nowogród was awarded the Order of the Cross of Grunwald Class III for the heroic spirit of its people, hard work and contribution to the development of the Fatherland.

In the post-war period, the town has been rebuilt and is nowadays a thriving tourist and leisure centre.

Zniszczony Nowogród, 1939 rok / Ruined Nowogród in 1939

Inscenizacja walk o Nowogród z września 1939 roku / Reconstruction of the historic Battle of Nowogród from September 1939

Zwiedzamy gminę i miasto Nowogród
Touring the Municipality of Nowogród

Wjeżdżamy na teren Gminy Nowogród od strony Łomży ok. 2 km za Kupiskami Nowymi. Kilka kilometrów od granicy z Gminą Łomża drogowskaz do miejscowości Grzymały liczącej 156 mieszkańców. Na prawo od przystanku droga do Mątwicy. Około 200 m od skrzyżowania znajduje się krzyż wotywny z roku 1885.

Gruntową drogą dojeżdżamy do Mątwicy. Po prawej stronie skrzyżowania z drogą wojewódzką 645, mamy dawną cegielnię, która zlokalizowana jest na obrzeżach miejscowości. Cała wieś położona jest wzdłuż drogi prostopadłej do drogi wojewódzkiej rozdzielającej miejscowość na dwie części z których każda ma swojego sołtysa. Mątwicę zamieszkuje 525 mieszkańców. Miejscowa ludność chętnie działa społecznie. Prężnie działa Ochotnicza Straż Pożarna, przy której bardzo aktywna jest Młodzieżowa OSP. Oprócz czynnej działalności p.poż. strażacy ochotnicy zabezpieczają imprezy kulturalne na terenie gminy Nowogród oraz organizują kampanie społeczne w swojej miejscowości. Od 2009 r. OSP wspiera Koło Gospodyń Wiejskich, które znane jest w całym regionie z organizowanych imprez i uroczystości, a także z występów scenicznych prezentujących życie polskiej wsi. Miejscem skupiającym te dwie organizacje oraz miejscową ludność jest klub wiejski wyremontowany w 2010 r. staraniem burmistrza Józefa Piątka ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie „Odnowa i rozwój wsi". Niedaleko Mątwicy znajduje się cmentarzysko pradziejowe, sprzed ok. 4000 lat, zwane przez mieszkańców „Żale".

►

You enter the Nowogród Municipality from the direction of Łomża some 2 km beyond Kupiski Nowe. A few kilometres away from the border with the Łomża Municipality a signpost indicates the village of Grzymały which has 156 inhabitants. To the right from the bus stop, the road leads to Mątwica. Some 200 m away from the crossroads there is a votive cross from 1885.

Following a dirt road you reach Mątwica. To the right-hand side of the crossroads with regional road No. 645, at the edge of the village, there is a former brickyard. Mątwica lies along the regional road, which cuts the village into two separate parts, each of them having their own sołtys (elected head). The village has the population of 525 inhabitants. The locals are well-known for their communal commitment and activity. The village's voluntary fire brigade is a vibrant centre of cultural and social life. Since 2009, the fire brigade has actively supported the local farmers' wives' association. The association holds several folk events and feasts of regional reputation. At the effort of Józef Piątek, the Mayor of Nowogród, both organisations are now housed in the local community centre, which has been recently redecorated with the support of EU funds within the Rural Development Programme, Measure "Village Renewal and Development". In the vicinity of Mątwica, there is a 4000-year old ancient burial ground popularly called "Żale".

►

Zmierzając dalej drogą 645 docieramy do Nowogrodu, który zamieszkuje 2196 mieszkańców.

Centrum miasta stanowi Rynek, w latach 50-tych zamieniony w park. Niegdyś mieszkańcy używali nazw dzielnic, które nie są znane dzisiejszej młodzieży. W zachodniej części miasta między ulicami Miastkowską i Stacha Konwy znajduje się dzielnica Nowowłóki, pomiędzy ulicami Miastkowską i Łomżyńską – Wiatraki, wzdłuż ul. Łomżyńskiej od strony Łomży dzielnica Folwark, a za nią bliżej rzeki dzielnica Piasutne.

Dominantą w sylwecie miasta jest Kościół p.w. Narodzenia NMP, istniejący w Nowogrodzie od 1409 r. Wielokrotnie niszczony przez dziejowe zawieruchy oraz odbudowywany stracił swój pierwotny wygląd. Gotycki charakter pozostał tylko w murach prezbiterium. Na uwagę zasługują rzeźbione drzwi świątyni wykonane przez ludowego rzeźbiarza Konstantego Chojnowskiego oraz 3 drewniane ołtarze. Przy kościele znajduje się neoklasyczna plebania (1882).

Na ulicy Adama Chętnika znajdziemy kamień pomnik - miejsce upamiętniające obrońców Nowogrodu z 1939 r. Było ono również mogiłą żołnierzy, ale szczątki przeniesiono na cmentarz parafialny do zbiorowej mogiły ŻOŁNIERZY POLSKICH. Na cmentarzu spoczął także Adam Chętnik, założyciel Skansenu Kurpiowskiego.

Na ulicy Miastkowskiej znajduje się miejsce upamiętniające mord młodzieży akademickiej, gdzie dzisiaj na kopcu-mogile stoi pomnik „MŁODYM BOHATEROM", ogrodzony masywnym betonowym parkanem zwieńczonym krzyżem z orłem oraz tablicą pamięci.

Na lewym wzgórzu „Wielkiego Rowu", wąwozu rozpoczynającego się przy kościele, a kończącego na brzegu Narwi, znajduje się cmentarz żołnierzy z okresu I wojny światowej.

Na końcu ulicy Zamkowej jest brama wejściowa do Skansenu Kurpiowskiego im. Adama Chętnika.

Na terenie muzeum, oprócz pamiątek dawnej kurpiowszczyzny, znajduje się punkt widokowy, z rozległym widokiem na Puszczę Kurpiowską oraz ujście Pisy do Narwi. Jest tu wzgórze Ziemowita, na którym stał niegdyś zamek gotycki z okresu panowania Kazimierza Wielkiego. Fundamenty budowli odkryto w czasie badań archeologicznych w latach sześćdziesiątych XX wieku.

Przy ulicy Poległych, na wyniosłej skarpie znajduje się cmentarz żydowski.

Powyżej mostu na Narwi stoi pomnik czołg, a poniżej na samym brzegu rzeki odrestaurowany schron bojowy Samodzielnej Grupy Operacyjnej „Narew", rozpoczynający „Nadnarwiański Szlak schronów bojowych SGO „Narew", biegnący wzdłuż rzeki do Łomży.

Na ul. 11-go Listopada znajduje się Zespół Szkół Samorządowych z halą widowiskowo–sportową.

Przecinamy skrzyżowanie z ul. Łomżyńską i zmierzamy w kierunku

►

Nowogród – widok na ujście Pisy do Narwi / Nowogród - view of the Pisa flowing into Narew

Travelling further along road No. 645 you reach Nowogród, which has the population of 2196.

In the centre of the town there is a Market, which had been turned into a park in 1950s. The town is divided into several quarters, the traditional names of which are still being used only by the eldest inhabitants. In the western part of the town, between the Miastkowska and Stacha Konwy Streets there is the Nowowłóki quarter, between the Miastkowska and Łomżyńska Streets – the Wiatraki, along the Łomżyńska Street – the Folwark, and finally, across the street and closer to the river – the Piasutne quarter.

The Church of the Birth of Holy Virgin Mary, which dates back to 1409, dominates the town's panorama. Due to the turbulent history of the town, the church had been destroyed and reconstructed several times. Nowadays, only the presbytery has survived in its original Gothic character. The church door, skilfully sculpted by folk artist Konstanty Chojnowski, as well as three wooden altars are particularly interesting. The church is accompanied by a Neoclassical rectory (1882).

In the Adam Chętnik Street there is a stony monument to the defenders of Nowogród in 1939. It also used to be burial place of Polish soldiers, but their remains had been moved to the parish cemetery and placed in the common grave of Polish soldiers. In the same cemetery lies Adam Chętnik, the founder of the Kurpie Open-air Museum.

In the Miastkowska Street, there is a monument erected on a burial mound to honour murdered students who defended the town in 1939. The mound is enclosed with a massive concrete wall decorated with an emblem of the cross and eagle, as well as the commemorative plaque and sign "TO YOUNG HEROES".

There is also a military cemetery from World War I, located on the left hill of the so-called "Great Ditch", i.e. a gorge which starts just outside the church and stretches as far as the Narew riverbank.

The Zamkowa Street ends with the entrance to the Adam Chętnik Kurpie Open-air Museum. Besides its great collection of Kurpie-related artefacts, the museum features a splendid vantage point with a stunning panorama of the Kurpie Primeval Forest and the confluence of the Narew and Pisa rivers. The museum encompasses the Siemowit Hill – the former setting of an ancient Gothic castle from King Casimir the Great period, the foundations of which had been discovered during archaeological excavations conducted in 1960s.

The Poległych Street features old Jewish cemetery located on a steep slope.

Just above the bridge over the Narew, you cannot miss the tank monument and a restored military bunker of the Independent Operational Group "Narew", which marks the start of the "Narew Route of Military Bunkers" leading along the river as far as Łomża.

Żeremie bobra / Beaver's dam

Widok na Mątwicę od strony Nowogrodu / View of Mątwica from the direction of Nowogród

miejscowości Szablak położonej w pobliżu Narwi. Po drodze mijamy stadion miejski, za którym możemy zboczyć w ul. Stara Grobla i dotrzeć do rozbitego schronu bojowego porucznika Mieczysława Jarzyny znajdującego się pod drogą w nasypie prowadzącym do miejsca, gdzie dawniej był drewniany most.

Po drodze do Szablaku na łuku drogi mijamy ruiny schronu bojowego „U Lepaka".

Szablak
Docieramy do wsi Szablak liczącej 123 mieszkańców. Jest to wieś o doskonałych warunkach dla wypoczynku i rekreacji, tutaj prawie na każdym dachu jest bocianie gniazdo, pętle starorzeczy zachęcają do wędkowania. W niepogodę czas będzie można spędzić w świetlicy wiejskiej.

Sławiec
Rzeczułka dzieli wieś na dwie części Sławiec Dwór i Sławiec Wieś. To pozostałość po Rzeczypospolitej szlacheckiej. Funkcjonuje tu szkoła podstawowa, a w niej prężnie działa Koło Gospodyń Wiejskich.

Grądy
Wieś Grądy położona jest w południowej części gminy Nowogród. Położona jest przy drodze asfaltowej z Chmielewa do Sławca w gminie Nowogród.

We wsi znajduje się 39 gospodarstw domowych, 6 gniazd bocianich, budynek po szkole wiejskiej wybudowany w 1958 r., remiza strażacka z 1964 r., będąca miejscem spotkań strażaków, oraz kapliczka z 1901 r. i kamienny obelisk z wbitym weń metalowym krzyżem.

Jednym z mieszkańców wsi jest Jarosław Choromański - poeta.

Sulimy, Dzierzgi, Chmielewo
Ma Wybrzeże Trójmiasto, my mamy Trójwieś. Wszystkie miejscowości położone są tak blisko, że zachodzą na siebie. Mieszkańcy mają wspólną świetlicę, sklep w Chmielewie, Straż Pożarną i Koło Gospodyń Wiejskich, reaktywowane w roku 2010. Panie przygotowują smakowite potrawy, których można spróbować na jarmarkach, wystawach i imprezach w Nowogrodzie i Łomży.

Jankowo Młodzianowo
Wieś twórców ludowych. Można tu nabyć rzeźby drewniane, wiklinowe wytwory plecionkarstwa, zamówić pięknie haftowane obrusy, nakrycia, serwetki. Zachęcamy do wyprawy nad Narew. Baśniowy krajobraz nadrzecznych łąk z kolumnami jałowców urzeknie nawet największych sceptyków. A rankiem i późnym popołudniem nierzadko obserwować można przeprawę bydła przez rzekę. Widok niezapomniany, pełne oczarowanie i zachwyt.

Jankowo Skarbowo
Płynie tu rzeczka Krzywa Noga. W okolicy cmentarzysko prehistoryczne, datowane na III/II tysiąclecie p.ne.

Zakola Pisy – widok od strony Serwatk w kierunku Morgownik / Pisa's meanders - view from the direction of Serwatki towards Morgowniki

In 11-go Listopada Street, there is the Municipal School Complex with a multi-purpose sports arena.

You leave behind the crossroads with the Łomżyńska Street and continue in the direction of Szablak, a village on the Narew. Having passed the municipal stadium, you may take the Stara Grobla Street which will lead you to the ruins of the military bunker of Lt Mieczysław Jarzyna, hidden in the embankment just beneath the road to the former wooden bridge.

En route to Szablak, you pass the remains of the "U Lepaka" military bunker.

Szablak
Finally, you reach the village of Szablak, which has 123 inhabitants. It is a perfect spot for leisure and relax – almost every roof in the village is topped by a white stork's nest, and the meandering river openly greets incoming anglers. Should the weather be bad, the local community centre also has a wide range of interesting activities.

Sławiec
A village divided into two parts by a small stream – Sławiec Dworek and Sławiec Wieś. It is a remainder of the golden age of the Polish gentry. Sławiec boasts a thriving farmers' wives' association which is housed in the local primary school.

Grądy
The village of Grądy lies in the southern part of the Nowogród municipality along the road from Chmielewo to Sławiec. The village features a former school building from 1958 and a firefighters' station from 1964. There are 39 households and 6 white stork nests. A shrine from 1901 and a stone obelisk with metal cross are the village's historic highlights. Jarosław Choromański, a poet, lives in the village.

Sulimy, Dzierzgi, Chmielewo
Well, Pomerania has its own Tri-city, so we have our own Tri-village. These three villages are located so closely together, that they overlap one another. The inhabitants share a community centre, shop in Chmielewo, fire brigade and farmers' wives' association, which has been re-activated in 2010. The ladies cultivate local culinary tradition and promote their excellent meals at various fairs, exhibitions and event in Łomża and Nowogród.

Jankowo Młodzianowo
A village of folk artists. It is the place to go if you are keen on wooden sculptures, willow-woven products, beautifully embroidered tablecloths or napkins. It is also the place to have a stroll to the Narew and enjoy the stunning panorama of riverside meadows separated by columns of junipers. In the morning or late evening, it is quite usual to witness a rather unforgettable view of cows passing the Narew.

Jankowo Skarbowo
A village cut by the Krzywa Noga stream. In the vicinity, there is an ancient burial ground, which dates back to 3 or 2 thousand years B.C.

Starorzecza / Old riverbeds

Zarzeka

Taką nazwę nadali mieszkańcy gminy 4-em miejscowościom położonym na prawym brzegu Narwi.

Morgowniki
Tu u ujścia Pisy do Narwi znajduje się wiata rekreacyjna. Tu też wysokim mostem nad Pisą przeprawimy się na jej lewy brzeg. W Morgownikach prowadzone jest gospodarstwo agroturystyczne.

Za Pisą, wzdłuż jej krętego biegu, w lasach Puszczy Kurpiowskiej, kryją się miejscowości wymarzone do wypoczynku i rekreacji. Wspaniała przyroda leśna, nadpisańskie łąki, bagniska, przeczyste powietrze, no i oczywiście woda czysta i przejrzysta, wartko rwąca w rzece, spokojna w zakolach i pętlicach starorzeczy.

Ptaki
Stałych mieszkańców jest tu tylko 18-tu. Nad Pisą, w sosnowym lesie znajduje się ośrodek wypoczynkowy i oazowy CARITAS BLIŹNIM Diecezji Łomżyńskiej. W pobliżu Ośrodek Wypoczynkowo – Rehabilitacyjny Pensjonat Ptaki.

Baliki
Można tu urządzić wyprawę konno lub bryczką, a po powrocie ognisko i grill.

Serwatki
To wieś o dużych perspektywach rozwoju turystyki, wypoczynku i rekreacji. Na Pisie powstanie przystań, a między rzeką i drogą wojewódzką nr 648 pola namiotowe, punkt obsługi turystów, miejsca do wytchnienia i relaksu.

Kupnina
Tu znajduje się cmentarz wojenny z I i II wojny światowej. Jadąc w kierunku Chludni, po prawej stronie, przepiękne wzgórza pradoliny Narwi.

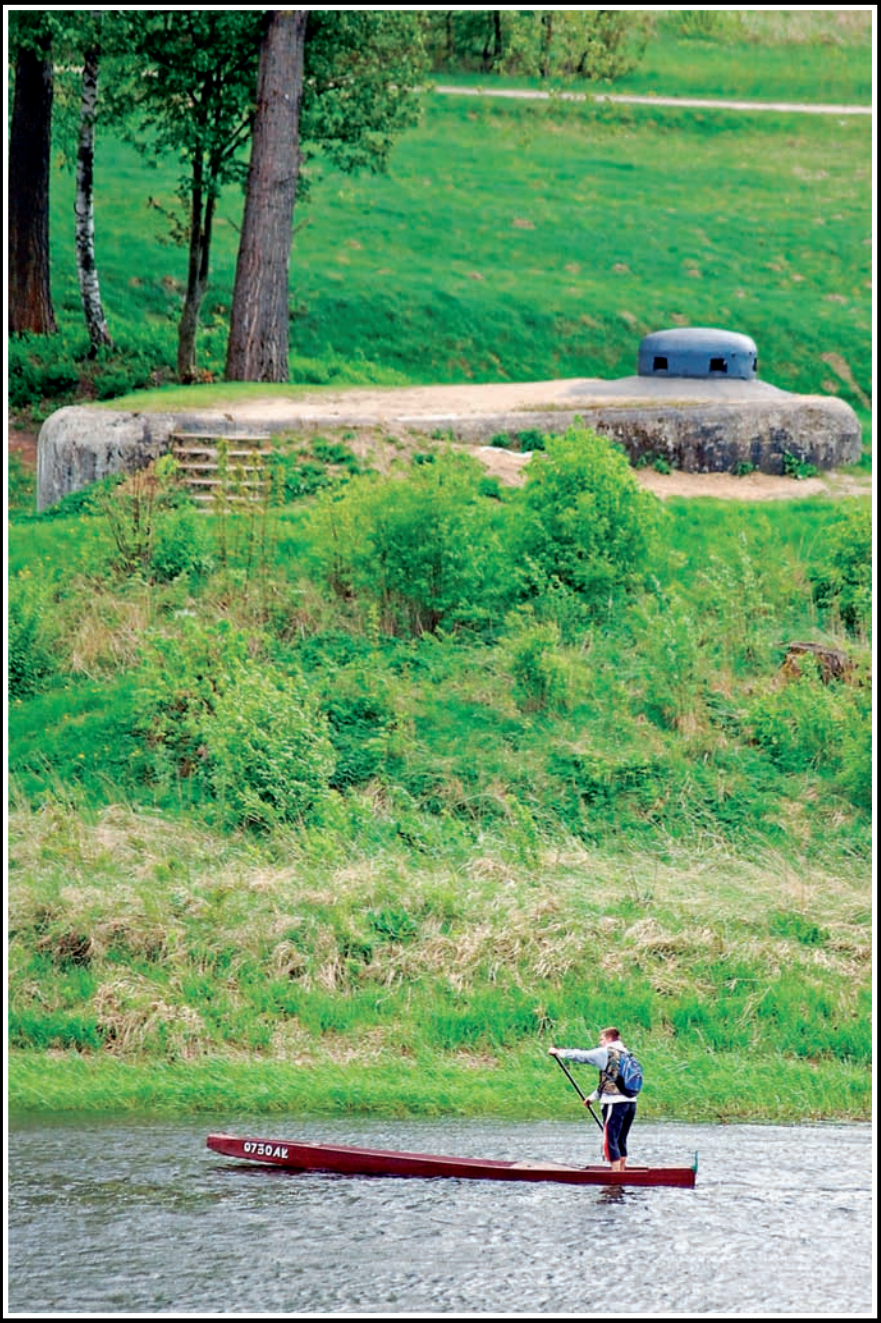

Schron bojowy SGO Narew / War shelter of the Independent Operational Group "Narew" defence line

Zarzeka (the area beyond the river)

Such is the nickname given by the inhabitants of the Nowogród Municipality to the four villages located on the Narew right bank.

Morgowniki
A village located at the confluence of the Narew and Pisa and a bridge crossing over the Pisa to its left bank. The place offers a variety of recreational activities in its forest pavilion or local tourist farm.

Beyond the Pisa River, along its winding course, hidden amid the Kurpie Primeval Forest there are some splendid spots for leisure and relax. The sheer natural beauty of surrounding forests, meadows and marshes, as well as the crystal clear water and air guarantee enjoyable and peaceful holidays.

Ptaki
The village has only 18 permanent inhabitants. On the Pisa, located in a pine forest, there is CARITAS holiday and spiritual retreat centre of the Łomża Diocese. There is also a Leisure and Rehabilitation Centre in Ptaki.

Baliki
Baliki is also a perfect spot for a horse or cart ride and a barbecue or bonfire in the evening.

Serwatki
The village has an enormous potential for development of tourist, leisure and recreation services. In the near future, it is planned to build a landing-stage on the Pisa, a campsite, tourist information point and some other small-scale recreational infrastructure.

Kupnina
A place of the military cemetery from World War I and II. Further on, in the direction of Chludnia, to the right side you can see the beautiful hills of the glacial era Narew valley.

Krzyż w Kupninie / Cross in Kupnina

Rzeka Narew, Jankowo – Młodzianowo / The Narew Jankowo - Młodzianowo

Rzeka Narew – Nowogród / The Narew - Nowogród

Bocian - Chmielewo / White stork - Chmielewo

Nowogród / Nowogród

- Urząd Miejski w Nowogrodzie
- Skansen Kurpiowski im. Adam Chętnika w Nowogrodzie
- Kościół Parafialny
- Cmentarz Parafialny
- Pomnik Obrońców Nowogrodu z września 1939r.
- Pomnik „Młodym Bohaterom z 1920 roku"
- Mogiła Obrońców Nowogrodu
- Pomnik czołg nad Narwią
- Schrony bojowe SGO Narew z 1939r.
- Cmentarz Żydowski
- Scena przy Skansenie Kurpiowskim
- Stadion Miejski
- Przychodnia Rejonowa
- Apteka
- Poczta
- Stacja paliw
- Posterunek Policji
- Informacja turystyczna
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Nowogrodzie
- Biblioteka publiczna
- Przedszkole publiczne
- Zespół Szkół Samorządowych w Nowogrodzie
- Bank Spółdzielczy - Bankomat
- Zakład Mechaniki Samochodowej
- Restauracje i bary
- Hotel „Zbyszko"
- Agroturystyka
- Szlak pieszy

- Nowogród Town Hall
- Adam Chętnik Kurpie Open-air Museum in Nowogród
- Parish church
- Parish cemetery
- Monument to the Defenders of Nowogród in September 1939
- Monument to the "Young Heroes of 1920"
- Tomb of the Defenders of Nowogród
- Tank monument on the Narew
- War shelters of the Independent Operational Group Narew from 1939
- Jewish cemetery
- Stage at the Kurpie Open-air Museum
- Municipal stadium
- Community health centre
- Pharmacy
- Post office
- Petrol station
- Police station
- Tourist information
- Municipal Culture Centre in Nowogród
- Public library
- Public nursery school
- Municipal School Complex in Nowogród
- "Spółdzielczy" Bank - ATM
- Automobile repair shop
- Restaurants and bars
- "Zbyszko" Hotel
- Tourist farm
- Pedestrian path

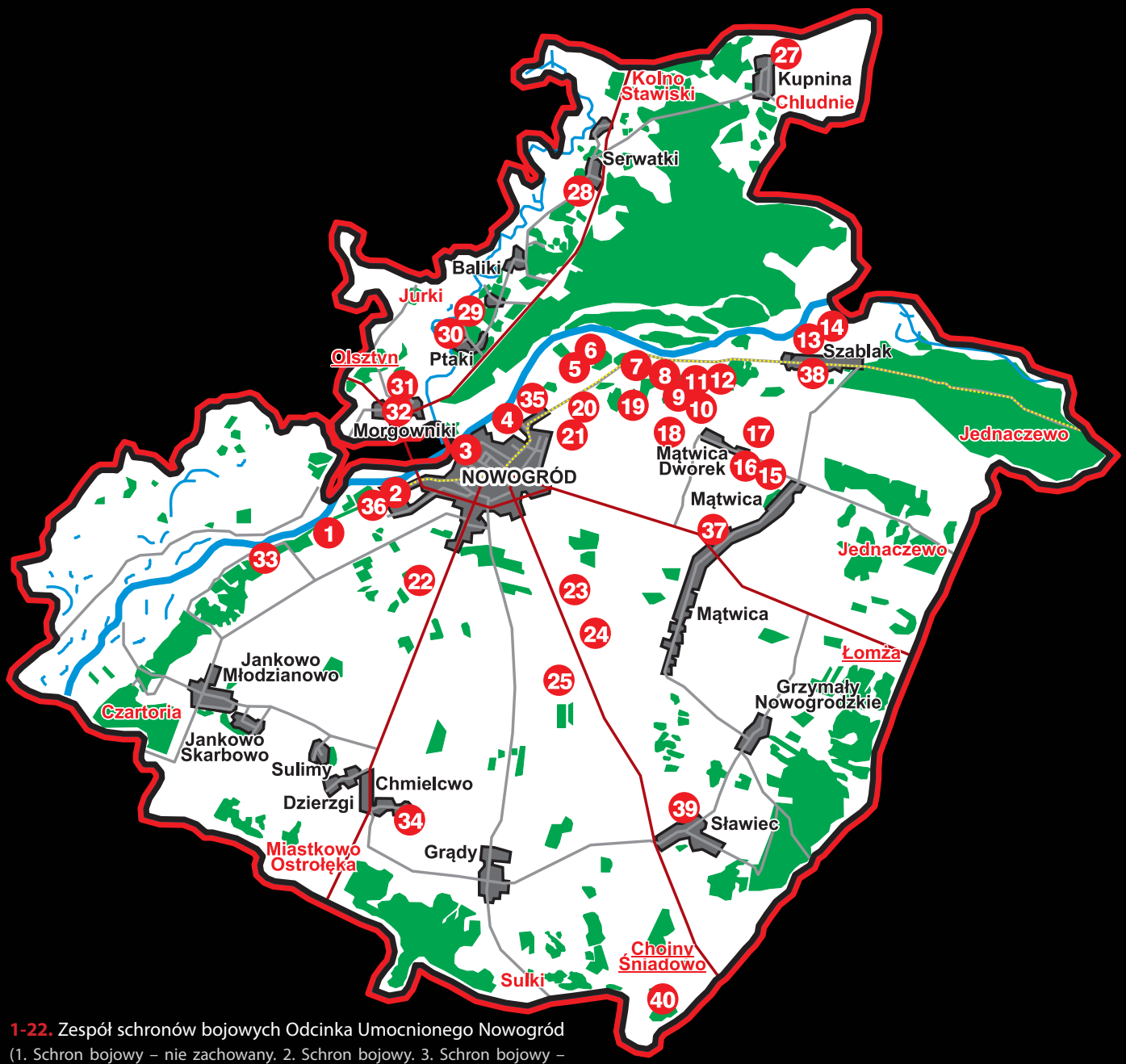

1-22. Zespół schronów bojowych Odcinka Umocnionego Nowogród (1. Schron bojowy – nie zachowany. 2. Schron bojowy. 3. Schron bojowy – nie zachowany. 4. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 5. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 6. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 7. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 8. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 9. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 10. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 11. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 12. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 13. Schron bojowy – nie zachowany. 14. Schron bojowy – nie zachowany. 15. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 16. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 17. Schron bojowy – częściowo zniszczony. 18. Schron bojowy. 19. Schron bojowy. 20. Schron bojowy. 21. Schron bojowy. 22. Schron bojowy – częściowo zniszczony). **23-25.** Zespół schronów bojowych punktu oporu północnej części Zambrowskiego Rejonu Umocnionego Linii Mołotowa (23. Schron bojowy – częściowo zniszczony (północna część Zambrowskiego Rejonu Umocnionego Linii Mołotowa), 24. Schron bojowy – częściowo zniszczony (północna część Zambrowskiego Rejonu Umocnionego Linii Mołotowa), 25. Schron bojowy – częściowo zniszczony (północna część Zambrowskiego Rejonu Umocnionego Linii Mołotowa). **26.** Cmentarz z okresu II Wojny Światowej. **27.** Cmentarz z okresu I Wojny Światowej. **28.** Cmentarz z okresu I Wojny Światowej. **29.** Ośrodek Charytatywno - Opiekuńczy Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Ptakach k/Nowogrodu. **30.** Pensjonat „Ptaki". **31.** Agroturystyka „Pod bocianim gniazdem". **32.** Sala Kameralna w Morgownikach. **33.** Ośrodek wypoczynkowy „Energetyk". **34.** Gospodarstwo „Żurawi klucz" w Chmielewie. **35.** Gospodarstwo Agroturystyczne „CHATA NA KURPIACH". **36.** Hotel Zbyszko w Nowogrodzie. **37.** Klub Wiejski w Mątwicy. **38.** Klub Wiejski w Szablaku. **39.** Szkoła Podstawowa w Sławcu. **40.** Mogiła zbiorowa zamordowanej ludności cywilnej. ···· Ścieżka rowerowa.

1 -22. War shelter complex of the Nowogród Fortified Line (1. War shelter – destroyed. 2. War shelter. 3. War shelter – destroyed. 4. War shelter – partially destroyed. 5. War shelter – partially destroyed. 6. War shelter – partially destroyed. 7. War shelter – partially destroyed. 8. War shelter – partially destroyed. 9. War shelter – partially destroyed. 10. War shelter – partially destroyed. 11. War shelter – partially destroyed. 12. War shelter – partially destroyed. 13. War shelter – destroyed. 14. War shelter – destroyed. 15. War shelter – partially destroyed. 16. War shelter – partially destroyed. 17. War shelter – partially destroyed. 18. War shelter. 19. War shelter. 20. War shelter. 21. War shelter. 22. War shelter– partially destroyed). **23-25.** War shelter complex of the northern section of the Molotov Line Zambrów Fortified Region (23. War shelter – partially destroyed (northern section of the Molotov Line Zambrów Fortified Region), 24. War shelter – partially destroyed (northern section of the Molotov Line Zambrów Fortified Region), 25. War shelter – partially destroyed (northern section of the Molotov Line Zambrów Fortified Region). **26.** World War II cemetery. **27.** World War I cemetery. **28.** World War II cemetery. **29.** Łomża Diocese Caritas Charity Centre in Ptaki near Nowogród. **30.** "Ptaki" Guesthouse. **31.** "Pod bocianim gniazdem" tourist farm. **32.** Chamber Hall in Morgowniki. **33.** "Energetyk" Leisure Centre. **34.** "Żurawi klucz" tourist farm in Chmielewo. **35.** "CHATA NA KURPIACH" tourist farm. **36.** Zbyszko Hotel in Nowogród. **37.** Community centre in Mątwica. **38.** Community centre in Szablak. **39.** Primary School in Sławiec. **40.** Mass grave of murdered civilians. ···· Cycle path

Muzeum Kurpiowskie
The Kurpie Open-air Museum

Szczególną atrakcją w Nowogrodzie jest Skansen Kurpiowski im. Adama Chętnika. Wstęp do muzeum od ulicy Zamkowej przy chacie z Łysych z 1923 r. Za wejściem po prawej stronie jest tzw. „Wzgórze Ziemowita" na którym znajdują się fundamenty zamku oraz pozostałości budynku gotyckiego z okresu panowania Kazimierza Wielkiego. Zmierzając w kierunku kasy oglądamy rekonstrukcję studni z Brańszczyka. Kasa mieści się w Dworku ze wsi Brzózki, który został zbudowany w stylu dworków drobnoszlacheckich północno-wschodniego Mazowsza w pierwszej połowie XIX wieku. Dworek posiada charakterystyczny układ pomieszczeń: pokój stołowy, kuchnia obok alkierz, pomieszczenia dla służby, salon i sypialnia.

Wychodząc z budynku wstępujemy na ścieżkę z tyłu dworku. Idąc wzdłuż głębokiego wąwozu widzimy po prawej stronie rekonstrukcję brogu z Morgownik, służącego do przechowywania siana, następnie wspinając się pod górkę docieramy do leśniczówki z Zawodzia (pocz. XX w.), przy której stoi spichlerz pochodzący ze wsi Cięćk koło Myszyńca. Spichlerz ten to konstrukcja stojąca na drewnianych kłodach, zbudowana z bali łączonych w tzw. jaskółczy ogon. Po wspinaczce na górę możemy odpocząć w altanie widokowej, krytej gontem lub podziwiać odrzynki drzew bartnych które mają odpowiednio ponad 500 lat - sosna i 700 lat – dąb, pochodzące z Puszczy Kurpiowskiej. Na prawo w centralnym punkcie alei, wzdłuż której usytuowane są ule z kłód i barcie, stoi rekonstrukcja pomnika bohatera kurpiowskiego Stacha Konwy, który poległ w okolicach wsi Jednaczewo w roku 1733.

►

Nowogród's top attraction is the Adam Chętnik Kurpie Open-air Museum. You may enter the museum from the Zamkowa Street next to the hut from the village of Łyse (1923). Just beyond the entrance, to the right-hand side there is the Siemowit Hill with the foundations of a Gothic castle and outbuildings dating back to the King Casimir the Great period. As you near the cashier, you can see a reconstructed well from Brańszczyk. The cashier is located in a manor-house from the village of Brzózki – a typical example of the petty nobility architecture of north-eastern Mazovia from 1st half of 19th century. The manor-house features a characteristic chamber layout: dining room, kitchen with adjacent ollier, servants' rooms, living room and bedroom.

As you leave the building, you enter the path at the back and continue along a high gorge. To the right, there is a reconstruction of a hay storage from Morgowniki, and as you climb uphill you reach a forester's lodge from Zawodzie (early 20th c.) accompanied by a granary from the village of Cięćk near Myszyniec. The granary features an interesting construction based on wooden logs joint together in the so-called "swallow tail" manner. Once atop, you may rest in a shingled lookout bower or enjoy the collection of wild beehive logs of pine (500 years old) and oak (700 years old) from the Kurpie Primeval Forest. The alley's central point is the restored monument to Stach Konwa, a Kurpie hero, who fell in 1733 in the vicinity of the village of Jednaczewo.

►

Dworek z Brzózek / Manor-house from Brzózki

Po zejściu na niższy poziom wzgórza, docieramy do kurpiowskiej zagrody z chałupą, stodołą z kieratem i spichlerzem. Chata pochodzi z Myszyńca Starego (koniec XIX w.). Charakterystycznym jej elementem są drzwi i szczyty z ozdobnym deskowaniem w tzw. słonko, na uwagę zasługują również węgły z atrakcyjnym układem desek.

Stodoła ze wsi Wejdo (XIX w.) jest niedużym obiektem, ale jednym z bardziej unikatowych zabytków. Posiada wyjątkową konstrukcję wierzei ozdobionych półkolistymi nacięciami. Wierzeje nie mają zawias, obracają się na drewnianych czopach tzw. biegunach. Kierat który łączy się ze stodołą pochodzi ze Zrębiska i na uwagę zasługuje, że został zbudowany bez użycia gwoździ. Stojący na wysokich balach obok spichlerz (XIX w.) pochodzi ze wsi Piątkowizna, a folusz do sukna pochodzi ze wsi Jurki.

Jakby w centralnym punkcie usytuowany jest wiatrak gospodarski z Plewek, z 1920 r., który w odróżnieniu od dużych przemysłowych służył do przemiału zboża tylko dla właściciela.

Przy bramie prowadzącej do rzeki można zauważyć ule skrzynkowe i dalej idąc w kierunku mostu na Narwi studnię z żurawiem, furtę z okrągłego rzeźbionego bala, rekonstrukcję budy rybackiej oraz łódź dębową ze średniowiecza. Wracając, dochodzimy do chałupy z Kadzidła (XIX w.), w pobliżu której stoi kopia spichlerza również z tej miejscowości (1915 r.). Następnie, prostopadle do rzeki, widzimy spichlerz z Dylewa (XVIII-XIXw.) Podobnie jak ten ze wsi Cięćk wykonany jest z bali łączonych w tzw. jaskółczy ogon, jednak stoi na dużych kamieniach - ciekawym elementem są cztery ozdobne słupy na których podtrzymywany jest wypuszczony dach.

Na dalszej trasie spotykamy kolejny folusz do sukna i chałupę z Gawrych zbudowaną na przełomie XVIII-XIX wieku. Charakterystycznym elementem konstrukcyjnym jest tzw. tram – belka podtrzymująca belki poprzeczne. Chałupa ma następujący układ pomieszczeń: sień, duża izba, komora i alkierz. W dużej izbie do komina przylega kuchnia z otwartym paleniskiem, piec do ogrzewania oraz piec do pieczenia chleba.

Kolejnym obiektem jest olejarnia z Witowego Mostu (XIX w.). Wnętrze urządzone w sposób obrazujący proces produkcji oleju z nasion rzepaku, lnu i konopi. W budynku znajduje się zbiornik do prażenia siemienia, młynek, prasa ręczna do wyciskania oleju.

Idąc wzdłuż wąwozu dochodzimy do kuźni ze wsi Zalas (koniec XVIII wieku). Wewnątrz widać tzw. kotlinę kowalską, palenisko, skórzany miech poruszany ręcznie oraz inne urządzenia kowalskie.

Nieopodal mostku widzimy młyn wodny ze wsi Dobrylas (XIX w.). Młyn ten wielokrotnie przerabiany pracował jako jeden z ostatnich na Pisie.

Zmierzając dalej, po prawej stronie mamy Chałupę z Witowego Mostu (II poł. XIX w.), która służyła niegdyś prawdopodobnie jako zajazd lub karczma.

Następnie widzimy zagrodę kurpiowską, w skład której wchodzi chałupa z Baranowa (1805 r.), stodoła z Dobrego Lasu nad Pisą (koniec XIX w.) oraz obora z Wyku (koniec XIX w).

Między zagrodą, a chałupą z Witowego Mostu są kamienne schodki. Wchodząc pod górę, po prawej stronie oglądamy rekonstrukcję karczmy z Dylewa, w której dzisiaj serwowane są m.in. psiwo jełowcowe i kołduny, rejbak, parzaki – produkty tradycyjnej kurpiowskiej kuchni.

Na szczycie „góry" docieramy do miejsca widokowego, skąd rozciąga się perspektywa na ujście Pisy do Narwi oraz panoramę Puszczy Kurpiowskiej. Po wspinaczce trzeba spocząć na ławeczkach altany widokowej.

Młyn wodny z Dobregolasu i chałupa z Witowego Mostu / Watermill from Dobry Las and a hut from Witowy Most

When you descend to the lower level of the hill, you get to a typical Kurpie farmstead, which includes a hut, barn, treadmill and granary. The hut has been brought into the museum from Myszyniec Stary and dates back to late 19th century. The building features doors and gables beautifully ornamented with sun-like patterns and characteristic wall boarding. The barn from the village of Wejdo (19th c.) is rather small in size but extremely valuable as regards its unique crescent-cut decoration technique. The treadmill, which comes from the village of Zrębisk, had been constructed without the use of nails. Next to it you will find a pole-elevated structure of a 19th c. granary from Piątkowizna and a fulling mill from the village of Jurki.

The central point is occupied by a farmstead windmill from the village of Plewki (1920), which unlike larger industrial windmills was used to grind grain for its owner's private use only.

At the gate, which leads to the river, you can spot special box beehives. Further towards the bridge you will reach a sweep well, sculpted wicket door made of a round log, reconstructed fisherman's hut and mediaeval oak boat. Moving on, you get to a hut from Kadzidło (19th c.) and a nearby reconstruction of a granary (1915) from the same village. Next, standing perpendicularly to the river, there is an 18th-19th c. granary from the village of Dylewo. Similarly to the one from Cięćk, the granary is made of logs joint in the "swallow-tail" manner. The whole construction is elevated on large boulders, with its roof supported by four ornamented poles.

Further on, you pass by another fulling mill and a hut from the village of Gawrych which dates back to the turn of 18th century. Its characteristic construction is based on the so-called "tram" – a log which supports the crossbeams. The hut features a typical layout composed of the vestibule, large chamber, larder and ollier. The large chamber has a separate open-hearth kitchen section adjacent to the chimney, a heating stove and a bread-baking oven.

Next stop is a 19th c. oil mill from Witowy Most. Its interior has been so arranged to illustrate the process of producing oil from rapeseed, flax and hemp. The building features a flaxseed roasting container, grinder and hand oil press.

Walking along the gorge, you reach a fully equipped smithy from the village of Zalas (late 18th c.), which includes blacksmith's hearth, leather hand bellows and other blacksmithing devices.

Moving on, next to the bridge, there is a watermill from Dobrylas (19th c.). Modified several times, the watermill had been one of the last to still have been working on the Pisa River.

Further on, to the right, you reach a hut from Witowy Most (2nd half 19th c.) which used to be an inn or tavern.

Next, you get to a typical Kurpie farmstead composed of a hut from Baranowo (1805), barn from Dobry Las on the Pisa (late 19th c.) and cowshed from Wyk (late 19th c.).

Between the farmstead and Witowy Most hut there are some steps which lead upwards to a reconstructed inn from Dylewo, which nowadays serves delicacies of local Kurpie cuisine, e.g. juniper beer, stuffed dumplings (kołduny), steam-cooked noodles and rejbak (typical potato casserole).

On top of the hill, there is a vantage point with a breath-taking panorama of the confluence of the Narew and Pisa and the Kurpie Primeval Forest. You may also get some rest relaxing on the bench in the lookout bower.

Ule – kłody / Beehive logs

Chata kurpiowska / Typical Kurpie hut

Stodoła z Wejdy oraz Spichlerz z Cięćka / Barn from Wejda and granary from Cięćk

Stroje kurpiowskie / Kurpie folk outfits

SKANSEN KURPIOWSKI
im. Adama Chętnika w Nowogrodzie

Adam Chętnik Kurpie Open-air Museum in Nowogród

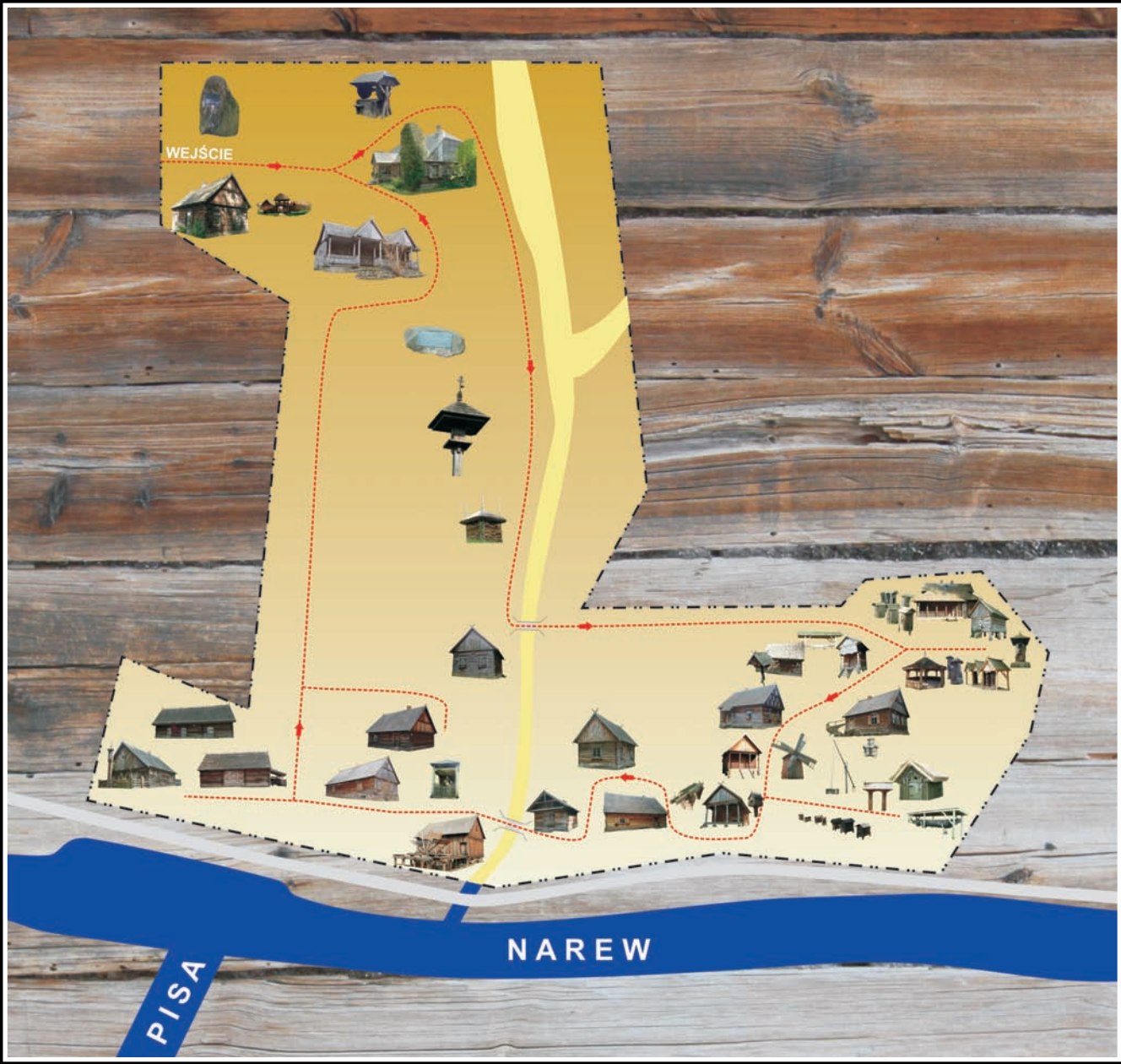

Ule skrzynkowe / Box beehives

Dworek z Brzózek, I poł. XIX w.
/ Manor-house from Brzózki, 1st half 19th c.

Studnia z Brańszczyka (rekonstrukcja)
/ Well from Brańszczyk (reconstructed)

Bróg do przechowywania siana
z Morgownik (rekonstrukcja)
/ Hay rack from Morgowniki (reconstructed)

Chałupa kurpiowska / Kurpie hut

Ule – kłody XX w. / Beehive logs, 20th c.

Leśniczówka z Zawodzia. Pocz. XX w.
/ Forester's lodge from Zawodzie, early 20th c.

Altana widokowa. (rekonstrukcja)
/ Lookout bower (reconstructed).

Odrzynki Drzew bartnych / Wild beehive logs

Ule – kłody tzw. Stojaki, XIX w. / Beehive logs,
so called "stands", 19th c.

Spichlerz z Cięćka, koniec XIX w.
/ Granary from Cięćk, late 19th c.

Pomnik Stacha Konwy, 1922 r. (rekonstrukcja)
/ Stach Konwa Monument, 1922 (reconstructed)

Stodoła Z Wejdy, XIX w. / Barn from Wejdo, 19th c.

Folusz do sukna z Jurk, koniec XIX w.
/ Fulling mill from Jurki, late 19th c.

Spichlerz z Piątkowizny, pocz. XX w.
/ Granary from Piątkowizna, early 20th c.

Chałupa z Myszyńca Starego, koniec XIX w.
/ Hut from Myszyniec Stary, late 19th c.

Ul. / Beehive.

Chałupa z Kadzidła, 1915 r.
/ Hut from Kadzidło, 1915.

Spichlerz z Kadzidła, 1915 r. (kopia)
/ Granary from Kadzidło, 1915 (copy)

Wiatrak z Plewek / Windmill from Plewki.

Żuraw / Sweep well

Skrzynkowe ule ramowe pocz. XIX w.
/ Box beehives, early 19th c.

Buda rybacka / Fishermen's shelter.

Łódź dębowa z wczesnego średniowiecza
/ Oak boat from early Middle Ages.

Gołębnik / Dovecote

Spichlerz z Dylewa Starego
przełom XVIII/XIX w. / Granary from
Dylewo Stare, 18/19th c.

Folusz do sukna (rekonstrukcja)
/ Fulling mill (reconstructed).

Chałupa z Gawrych, koniec XVIII w.
/ Hut from Gawrych, late 18th c.

Olejarnia z Witowego Mostu, XIX w.
/ Oil mill from Witowy Most, 19th c.

Kuźnia z Zalasa, koniec XVIII w.
/ Smithy from Zalas, late 18th

Młyn wodny z Dobregolasu, II poł. XIX w.
/ Watermill from Dobrylas, 2nd half 19th c.

Kapliczka z Tarnowa Święty Jan Nepomucen
/ Shrine to St. John Nepomucene, from Tarnów.

Chałupa z Witowego Mostu, II poł. XIX w.
/ Hut from Witowy Most, 2nd half 19th c.

Chałupa z Baranowa, 1805 r.
/ Hut from Baranowo, 1805.

Obora z Wyku, koniec XIX w.
/ Cattle shed from Wyk, late 19th c.

Stodoła z Dobregolasu, koniec XIX w.
/ Barn from Dobrylas, late 19th c.

Karczma z Dylewa (rekonstrukcja)
/ Inn from Dylewo (reconstructed).

Altana Widokowa Kamień pamiątkowy
/ Lookout bower, Memorial stone

Kapliczka na 4 strony świata
/ Four Cardinal Points Shrine

Chałupa z Łysych 1923 r.
/ Hut from Łyse, 1923.

Głaz pamiątkowy
/ Memorial boulder

Tablica pamiątkowa
/ Commemorative plaque.

Plac Ziemowita
/ Ziemowit Square.

Leśna Ścieżka Dydaktyczna
Forest educational trail

Edukacja leśna jest obecnie jednym z głównych zadań realizowanych przez Lasy Państwowe. Podstawowymi obiektami wykorzystywanymi w edukacji leśnej w Nadleśnictwie Nowogród jest Leśna ścieżka dydaktyczna im. Antoniego Wysockiego w leśnictwie Morgowniki.

Leśna ścieżka dydaktyczna została utworzona w 2006 roku. Z jej mapą i opisem zapoznajemy się korzystając z usytuowanej przy siedzibie Nadleśnictwa tablicy informacyjnej.

Na malowniczej, leśnej trasie ścieżki o długości około 3 km ustawiono tablice poglądowe o następującej tematyce:

Las – najwspanialszy twór natury, Fazy życia lasu, Układ piętrowy lasu, Brzoza brodawkowata, Dąb szypułkowy, Mała retencja wodna, Krzewy leśne, Życie w rzece i obok niej, Rośliny wodne – hydrofity, Sosna pospolita, Budki lęgowe ptaków, Ochrona przeciwpożarowa, Bóbr – architekt, Owady leśne, Lipa drobnolistna, Skrzydlaci mieszkańcy lasu, Zwierzęta leśne, Mapa ścieżki dydaktycznej.

Bardzo atrakcyjny element wyposażenia ścieżki stanowi drewniana kładka zbudowana nad niewielkim naturalnym zbiornikiem wodnym w pobliżu ujścia rzeki Pisy do Narwi. Wzdłuż całej ścieżki rozstawiono kilkanaście ław i koszy na śmieci, a także drewniane stoły.

Lasy Nadleśnictwa Nowogród należą do bardzo atrakcyjnych pod względem turystycznym i wypoczynkowym. Sprawia to piękno borów pełnych grzybów i jagód oraz szczególnie urokliwe krajobrazy w sąsiedztwie rzek Pisy i Narwi. Przez teren nadleśnictwa przebiegają odcinki dwóch tras samochodowych, dwóch szlaków pieszych i jednego szlaku rowerowego. Dominującą formą ruchu turystycznego na obszarze Nadleśnictwa jest turystyka weekendowa.

Nadleśnictwo posiada na swoim terenie wiatę rekreacyjną nad rzeką Pisą w leśnictwie Morgowniki. Wiata jest udostępniana na wszelkiego rodzaju imprezy okolicznościowe.

The Antoni Wysocki Forest Educational Trail in Morgowniki is one of the main educational activities conducted by the State Forest Inspectorate in Nowogród.

The Forest Educational Trail was established in 2006. This 3 kilometre-long trail starts at the Forest Inspectorate and leads through most picturesque and interesting parts of the local forest. The trail is well-marked with the following information boards:

Forest – the greatest formation of nature; Phases of forest life; Forest storeys; Silver Birch; Pedunculate Oak; Small-scale water retention; Forest shrubs; Life in and around the river; Water plants; Pine; Bird nest boxes; Fire protection; Beaver – the architect; Forest insects; Small-leaved Lime; Forest winged inhabitants; Forest fauna; Map of the educational trail.

The trail features an attractive wooden footbridge constructed over a small body of water at the confluence of the Narew and Pisa. The educational trail is well-equipped with small tourist infrastructure, such as benches, tables, litter bins, etc.

Stunningly set amid the Narew and Pisa Rivers, full of mushrooms and berries, the forests of Nowogród are a popular tourist and leisure destination for the weekends. Local forests are easily accessible through a grid of car, hiking and cycling tourist routes.

In the Forestry of Morgowniki on the Pisa riverbank, there is a recreational forest pavilion which can be rented for any type of events or occasions.

Tablica edukacyjna przy Leśnej Ścieżce Dydaktycznej / Information board on the Forest Educational Trail

Plan Leśnej Ścieżki Dydaktycznej / Forest Educational Trail map

Impreza rekreacyjna przy wiacie nad Pisą / Night party on the Pisa

Leśna Ścieżka Dydaktyczna / Forest Educational Trail

Wiata rekreacyjna nad Pisą / Party shelter on the Pisa

Wypoczynek
Relaxation

Gospodarstwo Agroturystyczne „CHATA NA KURPIACH”

Idealne miejsce wypoczynku dla osób lubiących kontakt z naturą, potrzebujących pooddychania czystym powietrzem…

Chata posiada cztery sypialnie, salon z kominkiem, kuchnię oraz łazienkę. Chata w pełni przeznaczona jest dla gości - maksymalnie do 10 osób. Gwarantujemy wypoczynek w spokoju i ciszy, czyste powietrze, oraz bardzo urokliwe miejsca do zwiedzania. Zwierzęta mile widziane.

Kontakt:
Kazimierz Śmiarowski
11 listopada 62
18-414 Nowogród
www.chatanowogrod.pl
tel. +48 505 453 770
e-mail : kazeks1@wp.pl

Agroturystyka „POD BOCIANIM GNIAZDEM” w Morgownikach

Gospodarstwo położone jest bezpośrednio na skraju puszczy kurpiowskiej, 200 m od rzeki Pisy.

Oferujemy cztery pokoje gościnne dwuosobowe każdy z osobnym wejściem, jedna łazienka na dwa pokoje oraz dostęp do kuchni, możliwość wykupienia domowego regionalnego, wyżywienia.

Dlaczego warto do nas przyjechać?
- możliwość zbierania jagód, porzeczek i grzybów w lesie przy domu
- wyprawy na malownicze łowiska
- wiele zabytkowych miejsc do zwiedzania
- całkowity spokój wypoczynku
- dostęp do telewizji i Internetu
- konkurencyjne ceny
- możliwość zjedzenia regionalnych potraw
- na życzenie klientów organizacja wielu atrakcji poza terenem gospodarstwa

Kontakt:
Urszula i Mieczysław Parzych
18-414 Nowogród
Morgowniki 11 a
Telefon: +48 502-110-865
Okres dostępności: Całoroczny

Gospodarstwo Agroturystyczne „ŻURAWI KLUCZ” w Chmielewie

Położone w niedalekiej odległości od Nowogrodu, wśrod łąk, pól i lasów. Oferuje Państwu ciszę, zieleń i spokój. Do Państwa dyspozycji jest drewniany domek z sześcioma miejscami noclegowymi, aneksem kuchennym i funkcjonalną łazienką.

Na zewnątrz czeka na Państwa piękny stary sad, altanka i plac zabaw.

Do dyspozycji jest wędzarnia, stara kuchnia, piec chlebowy, grill, miejsce na ognisko i kociołek.

Będzie również można spróbować zagrać w speedmingtona.

Okolica oferuje miejsce do spacerów i wycieczek rowerowych (w zamiarze jest możliwość wypożyczenia rowerów), a pobliski las zapewnia jagody i grzyby ich miłośnikom.

Oddalona niespełna 3 km rzeka Narew, a tuż za nią Pisa, zapewnią emocje miłośnikom taaaaakiej ryby, a także pozwolą podziwiać ich brzegi z kajaków dostępnych w Nowogrodzie.

Kontakt:
Gospodarstwo Agroturystyczne
„Żurawi klucz”
Chmielewo 17
18-414 Nowogród
www.chmielewo.pl
tel. +48 86 217 50 80
e-mail: chmielewo@gmail.com

„CHATA NA KURPIACH" Tourist Farm

A perfect holiday destination for all those in need of clean, fresh air and keen on close contact with nature. The cottage offers four bedrooms, a living room with fireplace, kitchen and bathroom. The whole cottage is for exclusive guest use and can accommodate up to 10 persons. This charming place guarantees perfect relaxation in the atmosphere of peace and quiet. Pets are welcome.

Contact:
Kazimierz Śmiarowski
ul. 11 Listopada 62
18-414 Nowogród
www: www.chatanowogrod.pl
Phone: +48 505 453 770
E-mail: kazeks1@wp.pl

„POD BOCIANIM GNIAZDEM" Tourist Farm in Morgowniki

Located on the edge of the Kurpie Primaeval Forest, only 200 m away from the Pisa River, the farm offers four double rooms, two bathrooms and regional homemade catering. Guests may also use the kitchen should they choose to prepare their own meals. The farm offers a wide variety of activities and on-site amenities, which include:

- forest berry and mushroom picking hikes;
- angling trips to picturesque fishing grounds;
- visits to nearby places of historic interest;
- atmosphere of calming relaxation;
- TV and Internet access;
- Competitive prices;
- Traditional local cuisine;
- additional tailor-made activities upon request.

Contact:
Urszula and Mieczysław Parzych
18-414 Nowogród
Morgowniki 11 a
Phone: +48 502 110 865
Open all year.

„ŻURAWI KLUCZ" Tourist Farm in Chmielewo

Situated in close vicinity of Nowogród and beautifully set amid meadows, fields and forests, the „Żurawi Klucz" („Flock of Cranes") Tourist Farm provides great relaxation in stunning location.

The wooden cottage, which offers six bedplaces, a kitchenette and functional bathroom, is surrounded by a charming old orchard. In the grounds of the cottage guests will also find an arbour, playground, smokehouse, old kitchen with bread stove, barbecue grill and fireplace. Our guests may also try and play a round or two of speedminton, a new racket game. The surrounding area favours a range of outdoor activities, such as hiking, cycling, berry and mushroom picking in the nearby forest.

Less than 3 km away, the rivers of Narew and Pisa provide splendid angling and kayaking opportunities.

Contact:
„Żurawi Klucz" Tourist Farm
Chmielewo 17
18-414 Nowogród
www.chmielewo.pl
Phone: +48 86 217 50 80
E-mail: chmielewo@gmail.com

Więcej informacji:
Anna Narożna
ul. Nowa 3
18-414 Nowogród
tel. +48 86 217 50 69

Gospodarstwo agroturystyczne „U ANKI I ZBYSZKA"

Oferujemy cztery pokoje trzyosobowe każdy z osobnym wejściem oddzielną łazienką z WC.

Do dyspozycji gości:
- telewizor,
- kuchnia gazowa bez piekarnika z podstawowym wyposażeniem gospodarstwa domowego (naczynia, sztućce,patelnie)
- lodówka,
- kominek.
- w każdym pokoju duża szafa wnękowa;
- rowery do wynajęcia

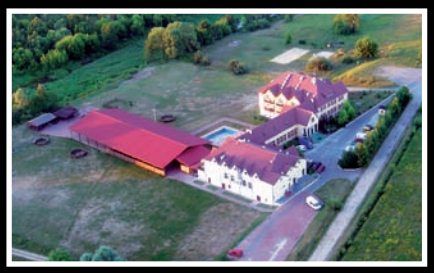

Kontakt:
Hotel Zbyszko w Nowogrodzie
ul. Obrońców Nowogrodu 2
18-414 Nowogród
www.zbyszko.com
Tel. +48 86 217 55 18
Fax. +48 86 217 55 96
e-mail: nowogrod@zbyszko.com

Hotel Zbyszko w Nowogrodzie

Hotel Zbyszko wraz ze znajdującymi się w sąsiedztwie terenami rekreacyjnymi jest idealnym miejscem nadającym się do wypoczynku od miejskiego zgiełku. Zapraszamy na spacery, jazdę konną, podglądanie przyrody ale także do przeprowadzenia każdego rodzaju imprezy plenerowej, integracyjnej oraz incentive. Na terenie hotelu zapraszamy Państwa także do Karczmy Kurpiowskiej, letniego basenu oraz obiektów sportowych (boiska do piłki nożnej, koszykówki, siatkówki, piłki plażowej).
- 180 miejsc noclegowych w apartamentach i pokojach 1, 2 i 3 osobowych z łazienkami, TV SAT, telefonem oraz tarasem
- sale konferencyjne na 250 miejsc
- restauracja na 150 miejsc
- sala bankietowa
- taras, klub nocny z bilardem
- latem czynny jest basen
- zawsze miła i profesjonalną obsługa
- 7 sal konferencyjnych dla grup od 15 do 180 osób
- sala restauracyjna z tarasem
- sala kominkowa
- bilard

Karczma Kurpiowska idealna do organizowania ognisk i biesiad na powietrzu do 100 osób. Wiata na 2000 miejsc siedzących (NAJWIĘKSZA WE WSCHODNIEJ POLSCE!)

Kontakt:
Wiszące Ogrody nad Narwią
ul. Rynek 21
18-414 Nowogród
www.ogrodynadnarwia.pl
tel. +48 86 217 55 54
e-mail: pol-gastro@tlen.pl
Przemysław Poleszuk
tel. 604 223 713
Anna Poleszuk
tel. 604 567 443

Wiszące ogrody nad Narwią

Goście restauracji mają do dyspozycji taras widokowy, zagospodarowaną skarpę z kurpiowską wiatą, oczkiem wodnym, parasolami, grillem i placem zabaw dla dzieci, salę karczmianą, salę weselną oraz duży bezpłatny parking. Nasi goście są dla nas najważniejsi i staramy się by czuli się jak u siebie w domu.

Na co dzień zapraszamy na śniadania, obiady, kolacje. Ponadto organizujemy wesela, bale, uroczyste kolacje, pikniki, ogniska, kuligi, potańcówki, chrzciny, komunie, catering, czyli dosłownie wszystko czego nasz klient sobie zapragnie. Jesteśmy otwarci na wszystkie pomysły, sugestie i propozycje. Nie ma dla nas rzeczy niemożliwych. Lubimy wyzwania, nowe przedsięwzięcia. Jesteśmy elastyczni, służymy swoją wiedzą i doświadczeniem w branży gastronomicznej.

Wiszące Ogrody nad Narwią słyną przede wszystkim z przysmaków kurpiowskich takich jak: kartacze, rejbak, kiszka ziemniaczana, chłodnik szczawiowy, pampuchy, ogórki kiszone i oczywiście piwo jałowcowe oraz nalewki pieprzowa, miętowa i malinowa.

Wyśmienitą pozycją w naszym menu są także świeże ryby prosto z Narwi.

Ponadto serwujemy dania tradycyjnej kuchni polskiej wraz z bogactwem przystawek, warzyw, przetworów własnej roboty, owoców oraz trunków.

„U ANKI I ZBYSZKA" Tourist Farm

The farm offers four triple rooms with bathrooms together with the following amenities:
- TV;
- gas cooker with basic household utensils - crockery, cutlery, frying pan;
- fridge,
- fireplace;
- large wall closet in each room;
- bikes for rent.

More information:
Anna Narożna
ul. Nowa 3
18-414 Nowogród
Phone: +48 86 217 50 69

Hotel Zbyszko in Nowogród

Comfortable and pleasing accommodation and a broad range of outdoor activities make Hotel Zbyszko an ideal place to rest far away from the everyday hustle and bustle. Whether you are after an individual weekend getaway or planning a larger corporate event, our friendly and professional staff will help you make it a success. The Hotel offers:
- 180 bedplaces in single, double and triple rooms and suites; - bathroom, satellite TV, telephone and terrace in every room;
- conference rooms for 250 persons;
- restaurant for 150 persons;
- banquet hall;
- terrace, nightclub with pool tables;
- outdoor swimming pool;
- 7 function rooms for groups from 15 to 180 persons;
- restaurant hall with terrace;
- fireplace hall;
- Kurpie Inn, ideal for outdoor parties and feasts for up to 100 people;
- party shelter for up to 2000 people (the largest in Eastern Poland!).

Contact:
Hotel Zbyszko in Nowogród
ul. Obrońców Nowogrodu 2
18-414 Nowogród
www.zbyszko.com
Phone: +48 86 217 55 18
Fax: +48 86 217 55 96
E-mail: nowogrod@zbyszko.com

Hanging Gardens on the Narew

Located on a high riverbank overlooking the gorgeous Narew, the „Hanging Gardens on the Narew" Restaurant offers exquisite local cuisine served in traditional interiors of a Kurpie inn or out of doors, on a terrace, which provides a stunning vista of the Narew River Valley. The „Hanging Gardens" are known for their feel-at-home atmosphere and great service.

The Restaurant is also a popular place for various types of events and celebrations, which include weddings, balls, gala dinners, picnics, bonfires, sleigh rides, etc. The long-standing experience and high standard of flexible services make the „Hanging Gardens" a great place to host even the most challenging events.

The „Hanging Gardens on the Narew" are famous for regional Kurpie delicacies like zeppelins (meat-stuffed potato dumplings), rejbak (baked casserole), cold sorrel soup, potato sausage, pampuchy (sourdough dumplings), pickles, and, of course, juniper beer, as well as a variety of homemade liqueurs: pepper, mint and raspberry.

The Restaurant's flagship dishes include a range of fresh fish from the Narew.

In addition, we serve traditional Polish dishes, along with the wealth of appetizers, vegetables, homemade preserves, fruit and drinks.

Contact:
Hanging Gardens on the Narew
ul. Rynek 21
18-414 Nowogród
www.ogrodynadnarwia.pl
Phone: +48 86 217 55 54
E-mail: pol-gastro@tlen.pl
Przemysław Poleszuk
phone: +48 604 223 713
Anna Poleszuk
phone: +48 604 567 443

Ośrodek Charytatywno - Opiekuńczy Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Ptakach k/Nowogrodu

Ośrodek jest położony w malowniczym zakątku obszaru chronionego krajobrazu 20 km od Łomży.

Ośrodek dysponuje 90 miejscami noclegowymi w 8 domkach (3 domki 7-osobowe, 2 domki 11-osobowe i 3 domki 16-osobowe) z pełnym zapleczem sanitarnym (umywalki, natryski, wc). Poza tym na terenie Ośrodka są boiska do piłki nożnej, siatkowej, miejsce na ognisko.

Więcej informacji:
Biuro Caritas
Tel. +48 86 216 29 38

Ośrodek wypoczynkowy „Energetyk"

Ośrodek domków wypoczynkowych położony malowniczo nad Narwią.

Na terenie ośrodka basen, miejsce na ognisko, boiska, parking.

Kontakt:
Jankowo Młodzianowo
18-414 Nowogród
tel.: +48 86 2175509
lub +48 29 7662357

Schronisko Młodzieżowe przy Szkole Podstawowej w Nowogrodzie

Położone w centrum miasteczka schronisko młodzieżowe czynne jest w okresie letnim.

Do dyspozycji gości kuchnia, grill, miejsce na ognisko, parking.

Kontakt:
Zespół Szkół Samorządowych
w Nowogrodzie
ul. 11 listopada 12
18-414 Nowogród
tel. +48 86 217 55 17

Sala Pasjonata w Nowogrodzie

Wspaniała zielona okolica, starannie dobrane menu, smaczne jedzenie.

Do dyspozycji gości wiata, ognisko i grill oraz zabawa na świeżym powietrzu!

Kontakt:
Pasjonata w Nowogrodzie
ul. Miastkowska 17
18-414 Nowogród
tel. +48 86 216 95 43
+48 508 135 646
e-mail: ewcia1009@wp.pl

Sala Kameralna w Morgownikach

Piękna duża sala zlokalizowana ok. 1 km od Nowogrodu z dużym Parkingiem w pobliżu rzeki Pisa.

Oferujemy śniadania, obiady, kolacje, catering. Organizujemy konferencje, szkolenia, wesela, dyskoteki, imprezy okolicznościowe.

Kontakt:
Kameralna w Morgownikach
Morgowniki 18 a
18-414 Nowogród
tel. +48 86 217 55 21
lub +48 668 475 007

Caritas Charity Centre in Ptaki near Nowogród

The Centre is situated in the picturesque surroundings of protected landscape area, some 20 km away from Łomża. It offers 90 bedplaces in eight bungalows (three seven-person bungalows, two eleven-person bungalows and three sixteen-person bungalows) with full sanitary facilities (sinks, showers, toilet). In addition, the Centre features football pitches and volleyball courts, as well as a bonfire place.

More information:
Caritas Office
Phone: +48 86 216 29 38

„Energetyk" Leisure Centre

Set on the picturesque Narew riverbank, the Centre features bungalow accommodation, swimming pool, bonfire place, playfields and car park.

Contact:
Jankowo Młodzianowo
18-414 Nowogród
Phone: +48 86 2175509
or +48 29 7662357

Youth Hostel at the Primary School in Nowogród

Located in the centre of the town, the Hostel is open in summer and offers budget accommodation, kitchen for guests, barbecue grill, bonfire place and car park.

Contact:
Nowogród Public School Complex
ul. 11 Listopada 12
18-414 Nowogród
Phone: +48 86 217 55 17

„Pasjonata" Banquet Hall

Gorgeous green surroundings, carefully selected menu, exquisite food. With its party shelter, barbecue grill and bonfire place, the „Pasjonata" offers splendid outdoor party opportunities.

Contact:
„Pasjonata" Banquet Hall in Nowogród
ul. Miastkowska 17
18-414 Nowogród
Phone: +48 86 216 95 43
+48 508 135 646
E-mail: ewcia1009@wp.pl

Restaurant and Conference Centre in Morgowniki

Comfortable and functional, the Restaurant and Conference Centre is located 1 km away from Nowogród on the River Pisa.

Apart from standard restaurant and catering services, the Centre specialises in a wide range of corporate events, parties and celebrations.

Contact:
Restaurant and Conference Centre
in Morgowniki
Morgowniki 18 a
18-414 Nowogród
Phone: +48 86 217 55 21
+48 668 475 007

Turystyka aktywna

„KURPIK" - baza sprzętu turystycznego w Nowogrodzie

Kontakt:
Waldemar Przepiórka
18-414 Nowogród
ul. Miastkowska 3c/1
tel. 0862175647
tel. kom. 604975195

Wiesław Konopka
18-414 Nowogród
ul. Tońskiego 41
tel. 0862175685
tel. kom. 604975406

„KURPIK" świadczy następujące usługi:
- organizacja spływów kajakowych,
- wypożyczalnia kajaków,
- organizacja imprez rekreacyjnych.

Regularne rejsy gondolą dla indywidualnych oraz wypożyczalnia sprzętu sportowego Centrum Informacji Turystycznej Narwia.pl

Kontakt:
Karczma Portowa,
Obrońców Nowogrodu 1
18-414 Nowogród

Centrum Informacji Turystycznej
Narwia.pl
Sienkiewicza 10/17, Łomża
tel. +48 608 629 519

Regularne rejsy gondolą dla indywidualnych oraz wypożyczalnia sprzętu sportowego (kajaki, kanu, rowery, kijki nordic-walking, a także skutery) czekają na Państwa w Porcie Kurpiowskim w Nowogrodzie.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze im. Adama Chętnika

Kontakt:
ul. Wojska Polskiego 1
18-400 ŁOMŻA
tel. +48 86 216 47 18
fax +48 86 216 64 42

Oddział Łomża
- Organizacja spływów kajakowyh
- Organizacja wycieczek krajowych
- Organizacja wycieczek zagranicznych
- Organizacja imprez integracyjnych

Rejsy gondolą po NARWI - Jerzy Lipiński

Kontakt:
Jerzy Lipiński
18-400 Łomża, ul. Zjazd 16
Tel. +48 86 217 55 18
e-mail: nowogrod@zbyszko.com

Rejsy turystyczne, ornitologiczne, lekcyjne dla szkół, okolicznościowe, ślubne, randki i zaręczyny, narady i szkolenia.

Bezpieczeństwo, spokój, relaks, kulturalna i miła obsługa. Możliwość kateringu.

Nowa forma wypoczynku na Narwi, czarter yachtu motorowego kabinowego. Do rejsów rodzinnych i wędkowania. Turystyka rzeczna w kraju w Twoim zasięgu. Mały silnik nie wymaga uprawnień motorowodnych.

Activity-based tourism

„KURPIK" Tourist Centre in Nowogród

„KURPIK" offers a variety of tourist services, which includes:
- kayak rental;
- organisation of kayak rallies;
- organisation of recreational events.

Contact:
Waldemar Przepiórka
ul. Miastkowska 3c/1
18-414 Nowogród
Phone: +48 862175647
Mobile: +48 604975195

Wiesław Konopka

ul. Tońskiego 41
Phone: +48 862175685
Mobile: +48 604 975 406

Gondola Cruises and Sports Equipment Rental Tourist Information Centre Narwia.pl

Regular gondola cruises for tourists and sports equipment rental (kayaks, canoes, bicycles, Nordic walking sticks, and scooters) are waiting for you at the Kurpie Harbour in Nowogród.

Contact:
Harbour Tavern
Obrońców Nowogrodu 1
18-414 Nowogród

Tourist Information Centre Narwia.pl
Sienkiewicza 10/17, Łomża
Phone:+48 608 629 519

Adam Chętnik Polish Tourist Country-Lovers' Society

Łomża Branch
- kayak rallies;
- travel agency;
- incentives and corporate events.

Contact:
ul. Wojska Polskiego 1
18-400 ŁOMŻA
Phone: +48 86 216 47 18
Fax +48 86 216 64 42

NAREW Gondola Cruises - Jerzy Lipiński

The NAREW Gondola Cruises operates in the niche of river tourism and offers a variety of attractions onboard gondolas on the Narew, e.g.: tourist cruises, birdwatching trips, outdoor classes for schools, celebrations and corporate events. Our friendly and professional staff guarantees safety and calming relaxation onboard. Catering services are available upon request.

Apart from gondola cruises, we offer motor cabin yacht charters for angling trips and family cruises. We put river tourism within your reach.

Contact:
Jerzy Lipiński
18-400 Łomża, ul. Zjazd 16
Phone: +48 86 217 55 18
E-mail: nowogrod@zbyszko.com

LOKALIZACJE I ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

PisaNarew

LOKALIZACJA
I ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

NOWOGRÓD
- PRZYSTAŃ DLA JACHTÓW
- KAPITANAT
- KOMPIELISKO
- PLAŻA
- TEREN REKREACYJNY
- OGNISKO
- POLE NAMIOTOWE
- SLIP
- WYPOŻYCZALNIA SPRZETU WODNEGO

MORGOWNIKI
- PARKING WODNY
- OGNISKO

BALIKI - JURKI
- PARKING WODNY
- PLAŻA
- TEREN REKREACYJNY
- OGNISKO

SERWATKI
- PRZYSTAŃ DLA KAJAKÓW I ŁODZI
- POLE NAMIOTOWE
- GASTRONOMIA
- USŁUGI TURYSTYCZNE
- GRILL, OGNISKO

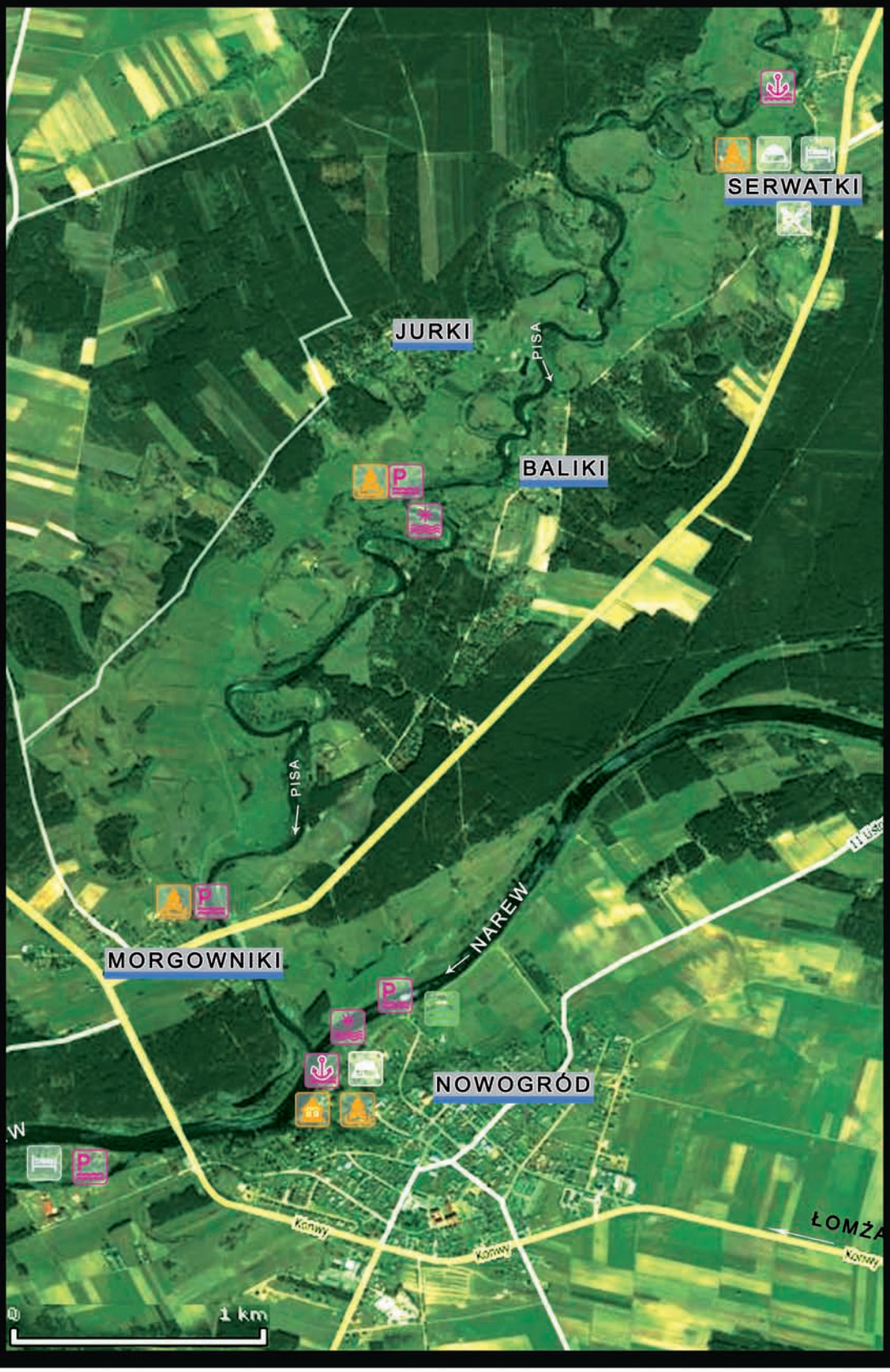

LEGENDA

- POLE NAMIOTOWE
- DOM TURYSTY
- GASTRONOMIA
- PARKING WODNY
- PRZYSTAŃ
- PLAŻA
- WYPOŻYCZALNIA SPRZĘTU WODNEGO
- SKANSEN
- OGNISKO, GRILL

Oferta dla inwestorów
Invest in Nowogród

Nowogród ma znakomite położenie geograficzne sprzyjające rozwojowi turystyki.

Spotykają się tu dwie żeglowne rzeki Pisa i Narew.

Najkrótsza droga z centralnej Polski na Mazury oraz do Litwy, Łotwy, Estonii.

Najkrótsze połączenie Białegostoku z Olsztynem, Trójmiastem i wybrzeżem Bałtyku.

W promieniu 25 km zamieszkuje ok. 250 tys. , w promieniu 50 km ok. 600 tys., w promieniu 100 km ponad 1,5 mln ludzi.
W najbliższych latach Gmina Nowogród będzie realizować szereg inwestycji rekreacyjno-wypoczynkowych i turystycznych: plaża i kąpielisko, port rzeczny i przystań turystyczna na rzece Narew w Nowogrodzie. Proponujemy inwestorom partnerstwo publiczno-prywatne przy realizacji tych inwestycji, które będą realizowane w etapach:
- I etap - port rzeczny i przystań turystyczna na rzece Narew, bulwar nadnarwiański,
- II etap - plaża i kąpielisko na rzece Narew w Nowogrodzie,
- III etap - na terenie innych miejscowości gminy obiekty turystyczne i rekreacyjno-wypoczynkowe. W tym przystań, pola namiotowe i punkty obsługi turystów w Serwatkach, przystanie w Balikach, Morgownikach przy moście u ujścia Pisy oraz na Narwi pomiędzy Szablakiem i Nowogrodem.

Skrzyżowanie tras wodnych i lądowych z północy na południe i ze wschodu na zachód, droga wodna z Warszawy na Mazury oraz z Łomży do Ostrołęki wyznaczają Nowogród jako kluczowy punkt dla turystów.

Na terenie skarpy nadnarwiańskiej tuż przy drodze wojewódzkiej nr 645 Białystok-Olsztyn proponuje się prywatnym inwestorom zbudowanie kompleksu rekreacyjno-turystycznego, na który powinny się składać aquapark, całoroczny tor saneczkarski, sztuczne lodowisko oraz obiekt hotelowo-gastronomiczny. Teren pod inwestycję (bez toru saneczkowego) ma powierzchnię 2,3982 ha i jest własnością Gminy Nowogród.

Nowogród benefits from a perfect geographical location which favours the development of tourism.

It is the meeting place of two navigable rivers – the Narew and Pisa.

It is the quickest way to reach Masuria, as well as the Baltic States, from Central Poland.

It is the quickest way to reach Olsztyn, Gdańsk and Pomerania from Białystok.

There are some 250 thousand people living within a 25-kilometre radius from Nowogród, 600 thousand within a 50-kilometre radius, and some 1.5 million within a 100-kilometre radius.

In the coming years, the Municipality of Nowogród will be realising a number of recreational, leisure and tourist investments, i.e. public beach, river harbour and tourist landing-stage on the Narew in Nowogród. Investors are welcome to co-realise the following investment stages within public-private partnership:
Stage I – river harbour and tourist landing-stage on the Narew, the Narew riverside boulevard;
Stage II – public beach on the Narew River in Nowogród;
Stage III – other recreational, leisure and tourist infrastructure in the municipality, which will include a landing-stage, campsite and tourist information point in Serwatki, as well as landing-stages in Baliki, Morgowniki (by the bridge at the confluence of the Narew and Pisa) and between Szablak and Nowogród.

Nowogród's location on the crossroads of the north-south (Warsaw – Masuria) and east-west (Łomża – Ostrołęka) land and water routes, makes it a key tourist destination.

The high Narew riverbank by the Białystok - Olsztyn regional road No. 645 has been designated as a potential place for any private investors to build a tourist and recreational complex, including an aqua park, year-round sledge run, ice rink, hotel and restaurant. The investment area (excluding the sledge run) covers 2.3982 ha and is the property of the Nowogród Municipality.

Na obrzeżach Nowogrodu, w jego południowej części, przy drodze łączącej Nowogród z drogą krajową nr 61 powstaje strefa ekonomiczna o powierzchni 28,32 ha. W odległości ok. 100 m od działki przechodzi linia wysokiego napięcia 110 kW. Wodociąg w bezpośrednim sąsiedztwie, kanalizacja komunalna w odległości ok. 900 m (będzie rozbudowywana w kierunku terenu strefy). Własność terenu Skarb Państwa 23 ha, Gmina Nowogród 5,5 ha.

Przy drodze wojewódzkiej nr 645 Białystok-Olsztyn powstaje strefa usług dla rolnictwa, ogólnomiejskich, turystycznych i targowica o zasięgu regionalnym.

Tereny pod usługi mają powierzchnię 20,00 ha. Energia elektryczna NN na miejscu, wodociąg na miejscu, kanalizacja na miejscu. Wystarczy budowa przyłączy do sieci i wszystkie media są w posiadaniu inwestora.

Również na terenie innych miejscowości gminy planowane są obiekty turystyczne i rekreacyjno-wypoczynkowe; pola namiotowe i obiekty dla karawaningu w Serwatkach, Balikach, Morgownikach na Pisą.

W Jankowie Skarbowie znajduje się obiekt budowli, która miała być szkołą. Działka o powierzchni 0,92 ha jest znakomitym terenem dla ośrodka dla osób starszych, pragnących spokoju, ciszy, świeżego powietrza, bliskości natury.

Location of investment areas in Nowogród

On the southern outskirts of Nowogród, by the road which links the town with the national road No. 61, the 28.32 ha large special economic zone is being set up. The investment area is located only 100 m away from the 110 kW power line.

The land has direct access to water supply and the municipal sewage system is 900 m away (the system will be extended towards the special economic zone). 23 ha of the area are owned by the Polish State, 5,5 ha by the Nowogród Municipality.

Some 20 ha of land by the Białystok - Olsztyn regional road No. 645 have been earmarked for various types of agricultural, tourist and commercial services. The area has direct access to low voltage power line, water supply and sewage systems.

Other villages of the Nowogród Municipality, such as Serwatki, Baliki and Morgowniki on the Pisa, have also been designated for investments in the fields of leisure, recreation and tourism, e.g. camp or caravan sites.

Jankowo Skarbowo offers a former school building and 0.92 ha plot to be transformed by a private investor into a peacefully set nursing home in beautiful scenery.

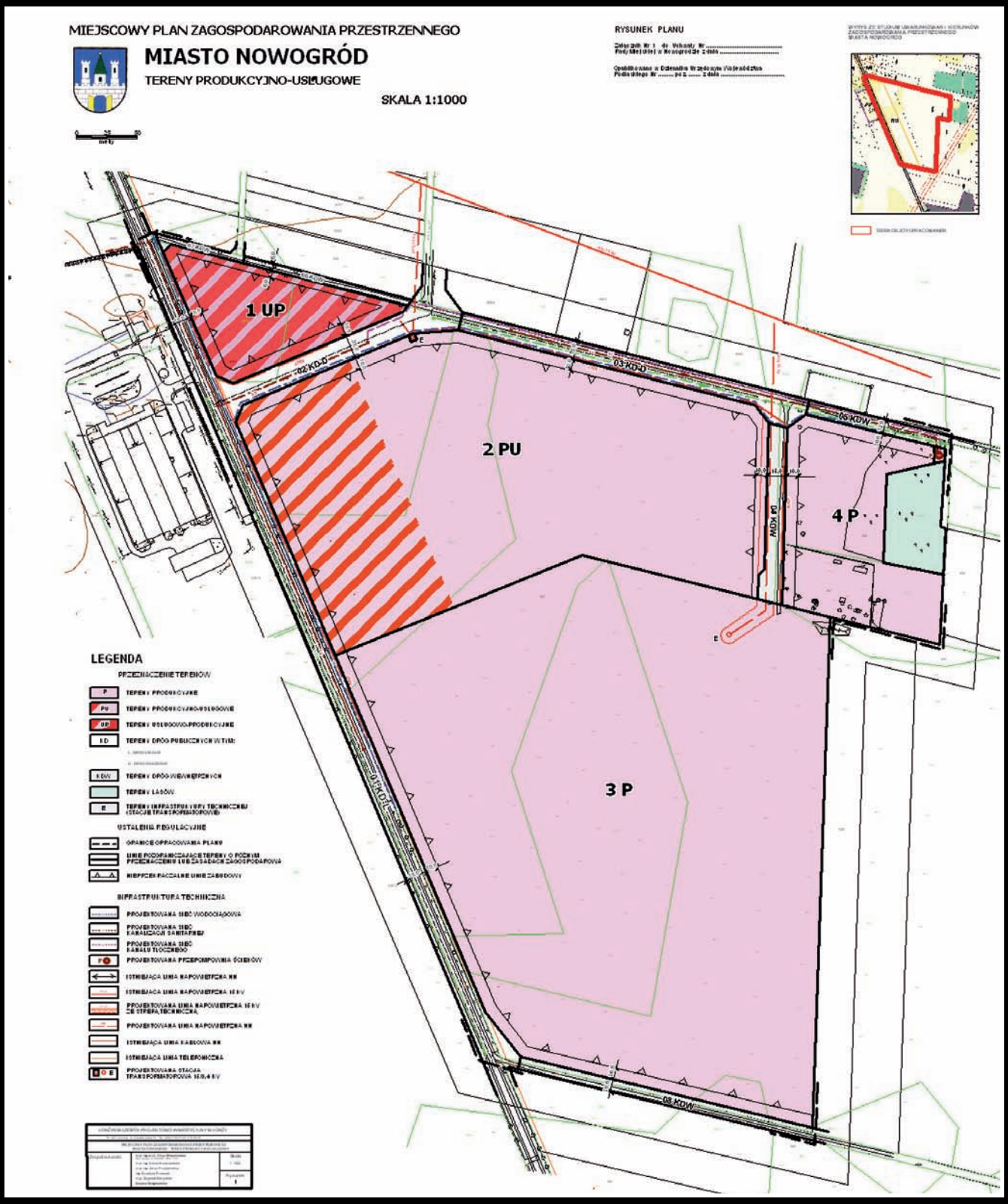
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTO NOWOGRÓD
TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE
SKALA 1:1000
RYSUNEK PLANU
1 UP
2 PU
3 P
4 P
02 KD-D
03 KD-D
05 KDW
04 KDW
01 KD-L
08 KDW
LEGENDA
PRZEZNACZENIE TERENÓW
TERENY PRODUKCYJNE
TERENY PRODUKCYJNO-USŁUGOWE
TERENY USŁUGOWO-PRODUKCYJNE
TERENY DRÓG PUBLICZNYCH W TYM:
TERENY DRÓG WEWNĘTRZNYCH
TERENY LASÓW
TERENY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ (STACJE TRANSFORMATOROWE)
USTALENIA REGULACYJNE
GRANICE OPRACOWANIA PLANU
LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB ZASADACH ZAGOSPODAROWA
NIEPRZEKRACZALNE LINIE ZABUDOWY
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
PROJEKTOWANA SIEĆ WODOCIĄGOWA
PROJEKTOWANA SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ
PROJEKTOWANA SIEĆ KANAŁU TŁOCZNEGO
PROJEKTOWANA PRZEPOMPOWNIA ŚCIEKÓW
ISTNIEJĄCA LINIA NAPOWIETRZNA NN
ISTNIEJĄCA LINIA NAPOWIETRZNA 15 kV
PROJEKTOWANA LINIA NAPOWIETRZNA 15 kV ZE STREFĄ TECHNICZNĄ
PROJEKTOWANA LINIA NAPOWIETRZNA NN
ISTNIEJĄCA LINIA KABLOWA NN
ISTNIEJĄCA LINIA TELEFONICZNA
PROJEKTOWANA STACJA TRANSFORMATOROWA 15/0,4 kV

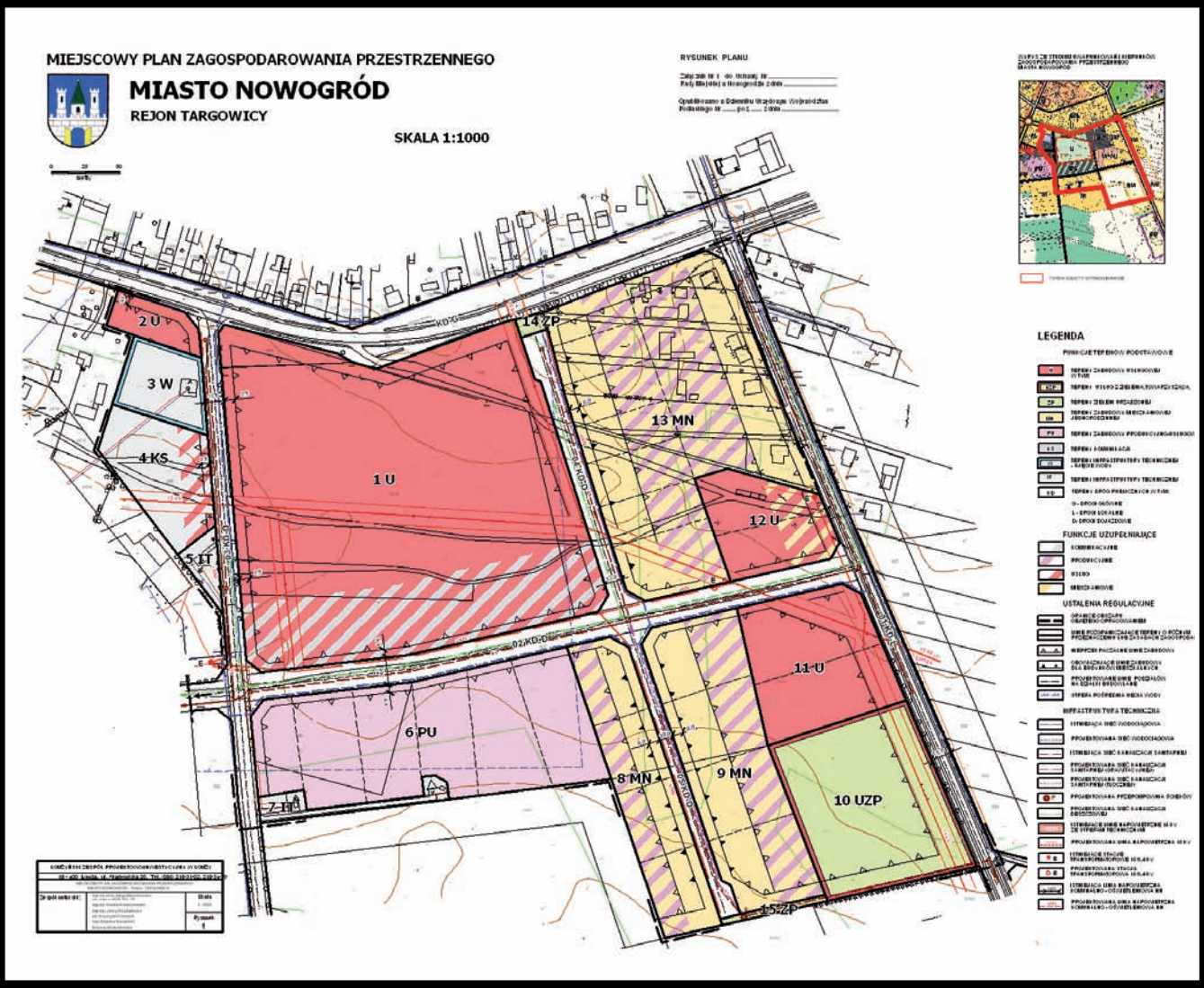
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTO NOWOGRÓD
REJON TARGOWICY
SKALA 1:1000
RYSUNEK PLANU
LEGENDA
FUNKCJE UZUPEŁNIAJĄCE
USTALENIA REGULACYJNE
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
2 U
3 W
4 KS
5 IT
1 U
14 ZP
13 MN
12 U
11 U
6 PU
7 IT
8 MN
9 MN
10 UZP
15 ZP
KD-G
KD-D
KD-L

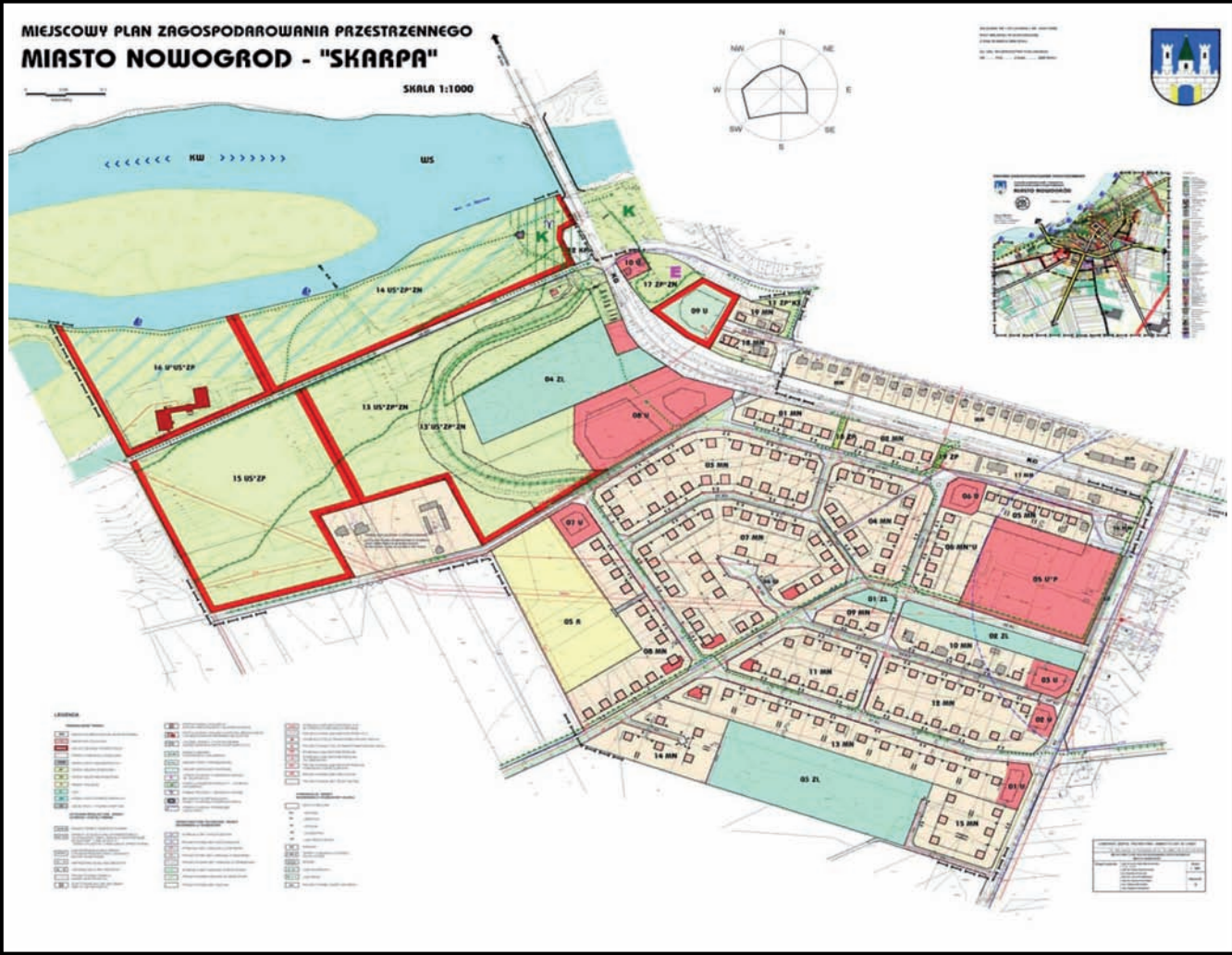
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTO NOWOGROD - "SKARPA"
SKALA 1:1000

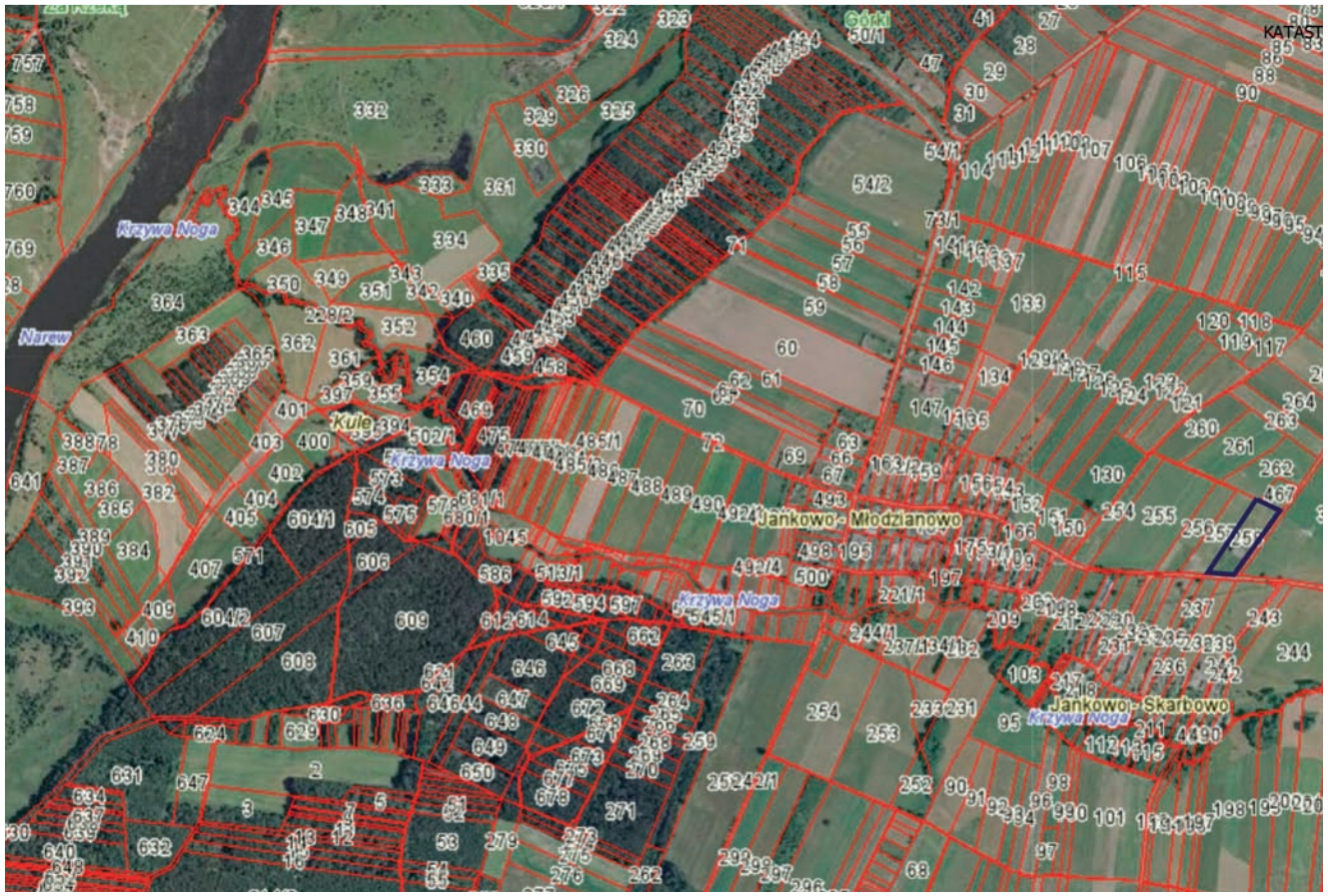
KATAST
Górki
Krzywa Noga
Narew
Kule
Krzywa Noga
Jańkowo - Młodzianowo
Krzywa Noga
Jańkowo - Skarbowo
Krzywa Noga

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

LEADER

KRAINA Mlekiem Płynąca

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Operacja pn. Wykonanie albumu promocyjnego gminy Nowogród „Nowogród czarowne miejsce na ziemi”
współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” – mały projekt
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

ISBN 978-83-63486-00-6